У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-3740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 203. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 3-го ЛИСТОПАДА 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, NOVEMBER 3, 1971 No. 203. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Вівторок, 2 листопада 1971

В АМЕРИЦІ

ВІД ЧАСУ ЗАКІНЧЕННЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ в ЗСА ще не було таких стабільних цін, як тепер, на деякі сирівці, залізо, кам'яне вугілля, машинерію для індустрії, обладнання й приладдя для бюр тощо. Фахівці вважають, що стабільність цін викликало розпорядження президента Ніксона про „замороження" цін і платень, і що це є одним із виразників покращання економіки ЗСА.

НА НАКАЗ ФЕДЕРАЛЬНОГО СУДДІ Роберта Меріджа, у стейті Вірджінія проведено далекойдучу реформу у всіх в'язницях. Відтепер там заборонена цензура листів від в'язнів і до в'язнів, наручники та різні фізичні утиски, з тому й побиття в'язня, тримання ув'язненого лише на воді й хлібі тощо. Представник Американського Союзу Громадських Свобод Філіп Гірчкоп назвав ту постанову суду „кодексом прав підсудних".

АМЕРИКАНСЬКІ ПОВІТРЯНІ ЗБРОЙНІ СИЛИ мають у своєму розпорядженні різних розмірів звичайні вибухові бомби, а між ними й такі, що важать 7 з половиною тонн кожна. Від вибуху такої бомби гине все живе та руйнуються всі будови на території великого розміру спортового стадіону. Одну таку бомбу було скинуто цього року в Лаосі, і тоді обвалилися гори й закрили перехід для комуністів; дві були скинені у Півд. В'єтнамі.

ТОРОНТОНСЬКИЙ ЩОДЕННИК „ТЕЛЕГРАМ" ПЕРЕСТАВ виходити друком і 1 200 людей втратили при тому працю. „Телеграм" виходив впродовж 95 років, але останні роки він приносив власникам мільйонові недобори. Частину журналістів затруднили інші газети. Останнім часом „Телеграм" виходив накладом в 226 000 примірників, але цього було замало при сучасних цінах друку, паперу та продукту.

ГОЛОВА КОМІТЕТУ ДНЯ СОЛІДАРНОСТИ РАССЕЛ звернувся з закликом до всіх негрів у Ню Йорку, щоб вони взяли участь в одноденному страйку „солідарности". Негри мали б тоді не йти до праці, не купувати в магазинах, не телефонувати і т. п. Коли минулого року відбувся такий негритянський страйк, то на працю не вийшли понад 70% негрів, і в багатьох шпиталях та на поштах не було відповідної обслуги.

ЧЕТВЕРО ГРАБІЖНИКІВ НАПАЛИ на поліцая Скотта, коли той проходив поблизу складу на Бронксі й помітив, що на складі „господарюють" якісь невідомі особи. Скотт не забажав стріляти, і бандити схопили його, поранили з револьвера й утекли. Поліцай викликав на допомогу поліційні сили через радіопередавач „вокі-токі". Поліція швидко віднайшла й заарештувала трьох напасників, з яких один має службовий револьвер поліцая Скотта.

У СВІТІ

У ШВАЙЦАРІЇ ОБРАНО в минулу неділю 30 жовтня першу жінку до парляменту, а саме пані Ліз Жірарден, посадника Женеви, до Ради кантонів, що у Швайцарії відповідає функціям американського Сенату. Але фреквенція жіночих голосів була в недільних виборах мала: у Женеві голосувало всього 41.7 управнених до голосування жінок, у порівнянні з 53.4 відсотками мужчин.

У СХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ ДОВГО НАРАДЖУВАВСЯ з східньо - німецькими комуністичними проводирями перший секретар компартії СССР Леонід Брежнєв подорожі з Парижу до Москви. У його розмовах з шефом компартії Східньої Німеччини В. Гонекером несподівано взяв участь також попередник Гонекера Вальтер Ульбріхт, відомий противник замирення з Західньою Німеччиною. Німецькі комуністи саботують порозуміння, що його підписали 4 амбасадори в Берліні, але Франція і інші західні держави узалежнюють скликання европейської конференції безпеки, на якій дуже залежить Москві, від реалізування того порозуміння щодо Берліну.

ІНДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ІНДІРА ҐАНДІ ЗАЯВИЛА у Лондоні, що вона почуває себе наче на вулкані, не знаючи чи і коли він вибухне. Вона закликала лідерів світу, щоб вони переконали Пакистан у конечності політичного порозуміння у Східньому Пакистані, щоб туди могли вернутися кругло 8 мільйонів бенгальців, які втекли, рятуючись від пакистанського терору. Індія погрожує Пакистанові війною.

КОМУНІСТИЧНА ПРЕСА В ЕВРОПІ поширює вістку, що Совєти приготовляють проєкт „З'єднаних стейтів Европи", до його ніби мають представити на панеевропейській конференції безпеки у наступному році. Але водночас комуністичні газети, інспіровані, очевидно з Москви, підкреслюють, що СССР не дозволить нікому заторкувати їх „внутрішні справи".

У ТОКІО ВІДБУЛАСЯ військова парада з нагоди 21-их роковин існування новітніх японських збройних сил. За чартером, що його продиктувала переможна Америка, Японія мала б мати найвище 41.657 вояків у летунстві, 38.323 в морській флоті і 179.000 у піхоті. Піхотний стан Японії нараховує тепер лише 157.571 осіб. Японський прем'єр Ейсаку Сато, який приймав дефіляду, заявив у промові, що Японія повинна мати досить сильні збройні сили, щоб могти сама оборонити себе, стараючись водночас зберегти приязні відносини з своїми сусідами. Це було натяк на загрозу збоку СССР і Комуністичного Китаю.

НА ТАЙВАНІ (ФОРМОЗІ) ВІДЗНАЧАЛИ 84-ті роковини народин президента Вільного Китаю Чіянг Кай - шека. 10.000 студентів і вояків співали на його честь пісень перед центральним державним будинком, але сам Чіянг Кай-шек перевів цілий день скромно поза містом. 133 американські конгресмени прислали гратуляційну депешу Чіянг Кай-шекові, між ними демократичний голова Палати Репрезентантів Карль Альберт і голова республіканської меншини Джеральд Форд.

Помер Олексій Козловський, учасник визвольних змагань

Ню Гейвен, Конн. — В ночі з 30-го на 31-го жовтня помер тут на 79-му році життя визначний український громадський діяч, учасник визвольних змагань, майор УНР Олексій Козловський. Покійний був довголітнім секретарем УТГІ, а останньо членом Управи Відділу УККА та головою станиці ОБВУА в Ню Гейвені і до кінця свого життя брав активну участь в українському громадському житті.

Похорон відбудеться в четвер, 4-го листопада, о год. 9-ій ранком з української православної церкви в Ню Гейвені на український православний цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В РИМІ ОФІЦІЙНО ПРОГОЛОШЕНО АРХИЄПИСКОПСЬКИЙ СИНОД УКЦЕРКВИ. СВІТОВА ПРЕСА ПРОДОВЖУЄ ПИСАТИ ПРО СУПЕРЕЧНОСТІ МІЖ УКЦЕРКВОЮ І ВАТИКАНОМ. УКРАЇНСЬКІ ВЛАДИКИ ЗАЯВЛЯЮТЬ, ЩО „ДІЮТЬ ПІД ПРОВОДОМ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА ЗГІДНО З РІШЕННЯМИ ДРУГОГО ВАТИКАНСЬКОГО СОБОРУ В ЛЮБОВІ І ВІДДАНОСТІ ДО СВЯТІШОГО ОТЦЯ"

Рим (З.С. — телефоном) — у понеділок, 1-го листопада о год. 7:15 вечором римського часу, проголошено тут офіційним пресовим повідомленням вістку про започаткування П'ятого Архиєпископського Синоду Української Католицької Церкви. Текст цього повідомлення, підписаний Президією Синоду, відчитав для численно зібраних представників італійської преси та закордонних кореспондентів канцлер і секретар Верховного Архиєпископа о. шамбелян д-р Іван Хома на сходах церкви св. Сергія і Вакха після Архиєрейської Святої Літургії, яку о год. 5-ій після полудня відправили Владики з нагоди роковин Листопадового Зриву й після панахиди за полеглих борців за волю України. В Богослуженні взяло участь біля 300 осіб, у цьому 200 паломників із ЗСА і Канади, які приїхали на торжества посвячення відновленого храму св. Сергія і Вакха та в здійсненні тепер уже надії на П'ятий Архиєпископський Синод УКЦеркви. Під час Богослуження проповідь торонтонський Владика Ізидор Борецький, згадавши в проповіді, що „ми прийшли на синодальні наради, які мають за завдання задовольнити наші задушевні прагнення". Владика Ізидор також запевнив, що „ми будемо працювати так, як Блаженніший Верховний Архиєпископ нас наставлять".

„Синодальні наради"

В офіційльному пресовому повідомленні Президії Синоду, як і в інших офіційльних повідомленнях говориться про „синодальні наради", а не про Синод, хоча це на одне виходить. В кожному разі вигладає, що вживання терміну „синодальні наради" замість „Синоду" є тісно узгіднено, всіми Владиками формулою, щоб не дразнити Ватикану.

Заперечення повідомлення агенції АП

В Римі серед українських Владик викликало помітне негодування пресове повідомлення аґенції Ассошіейтед Пресс про „поглиблення розколу" між УКЦерквою і Ватиканом. Повідомлення це надрукували численні газети в світі, зокрема в Америці. Його зміст у перекладі на українську мову був поданий у вчорашньому виданні „Свободи" за філядельфійською газетою „Енквайр" з неділі, 31-го жовтня. Посередньою відповіддю на це повідомлення та його запереченням можна вважати другий з черги офіційльний комунікат Президії Архиєпископського Синоду УКЦеркви, що був проголошений у вівторок, 2-го листопада о год. 11-ій перед полуднем римського часу та в якому сказано:

Рим, 2 листопада 1971.
— Українські Католицькі Владики, зібрані на своїх синодальних нарадах в Римі, оцим заявляють, що вони діють під проводом Верховного Архиєпископа згідно з рішеннями Другого Ватиканського Собору в любові, пошані та відданості до Святішого Отця. — Президія Синодальних Нарад.

Між Вселенським Собором і Синодом УКЦ

У вівторок, 2-го листопада, в Римі вже продовжувалися наради Світового Синоду Католицької Церкви, в яких беруть активну участь Верховний Архиєпископ та Митрополити Максим Германюк і Амврозій Сенишин. Ці наради не перервали й „синодальних нарад" Владик УКЦеркви. Синод Владик УКЦеркви відбувається тепер двома сесіями денно, одній рано і одній після 5-ої по полудні. Між цими двома сесіями власного Синоду, згадані Владики беруть участь в нарадах Вселенського Собору.

Справи на Синоді УКЦ

Синодальні наради Владик Української Католицької Церкви відбуваються за закритими дверми і їх порядку та перебігу не проголошується. Проте відомо, що досі на порядку цих нарад вже мала бути, крім відкриття та схвалення самого порядку, справа помісности УКЦеркви та її практичне здійснення. У вівторок, 2-го листопада, передбачалося обмірковування та остаточне схвалення спільного листа всіх зібраних на цих синодальних нарадах Владик УКЦеркви у відповідь на відомого листа Папи Павла VI до Верховного Архиєпископа з 7-го липня ц. р. із твердженням, що патріярхальне завершення УКЦеркви „принаймні тепер" не є можливе. Одною з найголовніших справ на цих нарадах буде створення постійного Архиєпископського Синоду УКЦеркви та вибір його Президії. Згідно з достовірними інформаціями, всі ці справи обмірковуються на синодальних нарадах в дусі повного єдиномислія всіх Владик.

„Татарські вісті"

У зв'язку з нарадами П'ятого Архиєпископського Синоду в Римі в деяких країнах, зокрема в Америці, хтось пускає і поширює всілякі „татарські вісті" відносно поведінки чи становища поодиноких Владик і подібне. Жертвою таких вістей падуть часом навіть відповідальні особи й організації. (Продовження на стор. 3-ій)

Український Відділ „Голосу Америки" пошукує працівників

Вашингтон. — З українським Відділу „Голосу Америки", який тепер щоденно передає дві години програми українською мовою, інформують про запотребування на кваліфікованих працівників. Зацікавлені такою працею особи в Чікаґо й околиці зможуть довідатися про її вигляди й умови в особистому інтерв'ю з керівником цього Відділу п. Михайлом Терпаком в днях 5, 6 і 7-го листопада ц. р. між годинами від 9-ої рано до 5-ої по полудні в Чікаґо, зголошуючись телефоном на число: 353-4552. Платня для працівників „Голосу Америки" починається від $ 8.500 вгору, залежно від кваліфікацій.

ПРЕСОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Рим, 1-го листопада 1971. Після торжественного посвячення української церкви святих Сергія і Вакха та врочистого відзначення 375-ої річниці Берестейської і 325-ої річниці Ужгородської Унії з участю 15 українських Владик під проводом Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого, українські Владики почали тут учора ввечорі, 31-о жовтня 1971 року, свої синодальні наради та просять Святішого Отця про апостольське благословення для їх праць.

Президія Синоду

Провідники Конгресу погоджуються продовжувати програму закордонної допомоги

Вашингтон. — Конгресові провідники дійшли до порозуміння й погодилися на тому, що треба продовжувати здійснювану З'єднаними Стейтами Америки програму допомоги для закордону. Протеж у провідних колах Сенату і Палати Репрезентантів і далі існують великі розбіжності щодо засягу й часу тривання цієї допомоги, як також щодо законодатних рямок, на основі яких ця допомога мала б продовжуватися. Сенатська Комісія закордонних взаємин погодилася під час своєї закритої сесії в понеділок на те, щоб діючу тепер програму допомоги продовжити поза дату 15 листопада ц. р., коли минає реченець поточної авторизації закордонної допомоги. Ніякого конкретного рішення в Сенаті не винесено, протеж сенатські провідники заявляють, що будуть зроблені всі заходи для того, щоб продовжити уповноваження уряду в ділянці закордонної допомоги на тридцять днів, і в цьому періоді схвалити тимчасову програму допомоги в цій ділянці. Голова Палатної Бюджетової Комісії Джордж Г. Мейгон з Тексасу заявив, що також і Палата схвалить відповідне рішення про продовження програми допомоги на 30 днів, аж до часу, коли буде випрацьована компромісова розв'язка цього питання. Спікер Палати Репрезентантів Карл Алберт з Оклагоми сподівається, що Палата візьме на розгляд цю справу вже в найближчих днях. Згідно з пропозицією Мейгона, Уряд ЗСА мав би змогу здійснювати закордонну допомогу у висоті 2.9 більйона долярів річно, на яку то суму Сенат уже був погодився ще перед тим, заки в п'ятницю минулого тижня вирішив 41 голосом проти 27 відкинути пропоновану урядом програму й висоту цієї допомоги.

В Індії загинули тисячі людей від циклону і велетенських хвиль

Ню Делі. — На східньому побережжі Індії загинули минулої п'ятниці тисячі людей від циклону та велетенських хвиль, що котилися з океану, змиваючи все на своєму шляху. В перших повідомленнях з офіційних джерел сказано, що в районі Бенгальської затоки загинуло яких 3.000 осіб, але з інших джерел подають, що їх загинуло біля 10.000 душ. У прибережному стейті Орісса могутнім вітром і хвилями розвалило десятки тисяч будинків. Високі хвилі заходили на великих просторах берега до 30 миль у глибину, на сушу, а вітер, що мчав із швидкістю 90 миль на годину, доруйновував те, чого не зробили океанські хвилі. Телефонічний і телеграфічний зв'язок з містами й іншими поселеннями в тому південному районі перервано, всі шляхи сполучення — також, у тому й залізничне сполучення. В районі, де сталося те стихійне лихо, живе приблизно п'ять мільйонів індусів, які в багатьох прибережних місцевостях плекають скот і риж. Із зруйнованого міста Катек шеф стейту Орісса звернувся через радіо з закликом до відповідних урядових чинників, щоб вони не вдавалися у формальності й негайно подавали допомогу потерпілим. Загальні втрати там обраховують на яких 30 мільйонів долярів.

Члени ІРА вбили знову двох поліцистів у Північній Ірляндії

Белфаст. — В понеділок 1 листопада члени підпільної Ірляндської Республіканської Армії довершили нового акту терору: вбили в одній з департаментових крамниць пострілами з кулеметних рушниць двох північно-ірляндських поліцаїв. Цей новий акт терору є продовженням низки терористичних виступів названої нелегальної організації, яка поставила собі метою об'єднання Північної Ірляндії з Ірляндською Республікою. Водночас із цим цій організації приписують бомбові замахи, що були проведені того ж дня — один в урядовій установі в Белфасті і другий у крамниці в Армаґу. Британії. Урядові кола заявили. В політичних колах думають, що в наслідок посиленого терору британський уряд розв'яже найближчим часом парлямент Північної Ірляндії і встановить там безпосередню владу Великої Британії. Урядові кола заперечують покищо таку можливість. Протягом останніх 16 днів згинуло з рук терористів шість поліцаїв і двадцять з часу, як почалась заворушення в Північній Ірляндії восени 1969 року. В загальному в наслідок цих заворушень згинуло в Північній Ірляндії протягом останнього року 114 осіб.

Секретар скарбниці Коннолі конферував з президентом Південного В'єтнаму

Сайгон. — Секретар скарбниці ЗСА Джон Б. Коннолі відбув тут у понеділок 1-го листопада ц. р. зустріч з президентом Південного В'єтнаму Нгуєном Ван Тіє. Дж. Коннолі був особистим репрезентантом през. Ніксона під час інавгурації Тіє, яка відбувалася в Сайгоні 31-го жовтня. Розмова Коннолі з Тіє тривала 45 хвилин і торкалася питань дальшої мілітарної й економічної підтримки ЗСА для Південного В'єтнаму, особливо у зв'язку з рішенням Сенату припинити здійснювання програми закордонної допомоги. Були обговорювані також політичні і військові справи. У розмові брав участь амбасадор ЗСА до Південного В'єтнаму Елсворт Бункер. Уряд Південного В'єтнаму досить занепокоєний рішенням Сенату, бо відкинута ним програма закордонної допомоги включала 549 мільйонів долярів господарської і технічної допомоги для тієї країни, в тому 150 мільйонів, як рекомпенсату за витрати Південного В'єтнаму на збільшення збройних сил і їх озброєння, зв'язані з поступовим виведенням американських військ із В'єтнаму. Відкинення Сенатом законопроєкту про дальше здійснювання закордонної допомоги не заторкує мілітарної допомоги ЗСА для Південного В'єтнаму, висоту якої обчислюють кругло на 2 більйони долярів річно. Коннолі мав запевнити Тіє і членів його уряду, що Уряд през. Ніксона зробить все, щоб ЗСА могли продовжувати економічну допомогу для Південного В'єтнаму, яка коштувала Америку досі приблизно 700 мільйонів долярів річно.

Чікаґо влаштовує Листопадове Свято 7-го листопада

Українська громада міста Чікаґо і околиць відзначить 7-го листопада роковини Листопадового Зриву Богослуженнями в українських церквах та Листопадовим Святом, яке влаштовують в цьому ж дні в Авдиторії Шопена о год. 5-ій по полудні Злучений Український Комбатантський Комітет в Чікаґо і Ліґа А. У. П. — Відділ УККА в Чікаґо. В програмі Листопадового Свята виступи Юного Хору св. Миколая під диригентурою п-ї Я. Проців і хору „Ватра" Осередку СУМА ім. Павлушкова під диригентурою проф. В. Дзуля, та точки інших мистецьких груп. Святочну промову на цій імпрезі виголосить д-р Ярослав Падох, гол. секретар УНСоюзу.

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ В БРІДЖПОРТІ

Бріджпорт, Конн. — У неділю 7-го листопада заходами Відділу УККА відбудеться Свято Листопадового Зриву. В обох церквах будуть відповідні Богослуження й панахиди. По полудні о 4.30 в Українському народному Домі при 500 Галет вулиці відбудеться Академія. Доповідь виголосить голова Відділу УККА з Ню Гейвену д-р Мих. Снігурович, виступатиме хор під диригуванням М. Заяця, пластуни і учні парохіяльної школи з деклямаціями, молодечий квартет бандуристів під проводом Петра Бойчука, фортепіяно-ве соло — Богдан Сенів, а танцювальна група „Дніпро" під керівництвом Ірки Ромвів виконає народні танки. Головою Відділу УККА в Бріджпорті є п. Мирослав Стахів.

В Чікаґо вшанують заслужених піонерів УНС

Чікаґо. — Заходами місцевого Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу тут в найближчу суботу, 6-го листопада 1971 року, в Союзовому Домі при 841 Норт Вестерн евеню, відбудеться бенкет, на якому будуть пошановані найбільш заслужені піонери союзового і загально-громадського життя Чікаґа і його метрополії: довголітній головний радний УНС Тарас Шпікула, довголітній секретар одного з найбільших Відділів УНС Михайло Семків і постійний організатор-ветеран УНСоюзу Микола Ткачук. Їхнє громадське вшанування збіглося з десятиріччям Клюбу Заслужених, який існує при УНС та до якого належать ці, які придбали впродовж одного календарного року бодай 25 нових членів для УНС і для організованої української громади. Всі три згадані діячі були членами-основниками і того Клюбу й перебували в ньому всі десять років, здобуваючи в кожному році, без перерви, по 25 чи більше членів для УНС. На ділі число членів зорганізованих кожним з них сягає багато сотень. Ці почесні гості на бенкеті одержать, з нагоди своєї постійної праці й десятирічного членства в Клюбі, пам'яткові золоті годинники з відповідним написом та почесні грамоти. Їхня праця заслуговує на публічну пошану й тому комітет бенкету запрошує на нього всіх членів УНС та все українське громадянство. Зголошувати свою участь треба на телефон 766-7264. Початок бенкету о годині 7-ій вечора. В бенкеті візьме участь, як представник Екзекутиви УНС, головний секретар д-р Ярослав Падох.

Тарас Шпікула

Микола Ткачук

Михайло Семків

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65 ¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

В єдності сила

Бог воістину добрий! Саме в той час, як над нашими поселеннями у вільному світі, зокрема над нашими Українською Православною та Українською Католицькою Цервами нависли були чорні хмари нових суперечностей, непорозумінь і навіть антагонізмів не тільки між Божим людом, але й між самими Владиками, постали події і наспіли вісті, що не тільки розганяють ці чорні хмари, але й показують з-поза них ясне проміння та вливають у скорбні душі нові надії на світле майбутнє. Ніщо бо краще не може заповідати того кращого майбутнього, як наша єдність у змаганні до нього.

Два тижні тому відбувся у Філядельфії Сьомий Собор Української Православної Церкви в ЗСА, одним з головних рішень якого, крім вибору нового Митрополита, було змагання до ієрархічного об'єднання Української Православної Церкви у вільному світі в спільному Соборі Єпископів. І не тільки рішено, але й практично започатковано таке змагання, створивши вже спільний Собор Єпископів Української Православної Церкви в ЗСА та Української Автокефальної Православної Церкви в Европі.

А в неділю 31-го жовтня з Риму, після багатьох великих і грізних непевностей, наспіла вістка, що там усі Владики Української Католицької Церкви, під проводом свого Первоієрарха Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Иосифа Сліпого, однодушно рішили відбути П'ятий Архиєпископський Синод цієї Церкви для остаточного завершення її помісности. Кращої вістки в теперішньому часі і обставинах навряд чи можна було б очікувати. Ми бо не тільки проголошуємо, але й твердо віримо та знаємо, що наша єдність є головною передумовою та ґарантією успіху в наших змаганнях. Ніщо бо більше, як ця єдність Владик УКЦеркви дала їм силу і право стати на прю із тими силами Ватикану, які з одного боку „дипломатично" промовчують найбільші знущання, переслідування і нищення Церкви та українського Божого люду безбожницьким комуністичним режимом в Україні, а з другого боку відмовляють УКЦеркві у вільному світі належних їй прав.

Не думаємо, що під цю пору, крім визволення України, є будь - яка інша справа, про яку з більшим правом можна твердити, що вона має повну і беззастережну підтримку збоку всього українського Божого люду.

Наша єдність — наша найбільша сила, наш найбільший переконливий арґумент. В єдності наша перемога!

Трагедія Чіянґ Кай-шека

Минулої неділі китайці на Тайвані (Формозі) і поза нею відзначали 84-ті роковини Чіянґ Кай-шека, з формальним титулом президента Республіки Китаю, насправді — символа китайського націоналізму, який відкидає комунізм, як силу, ворожу духові й традиціям китайського народу. Чіянґ Кай-шек — професійний старшина, вихованець японської Військової Академії і перший командир Військової Академії Китаю, очолював національну революцію проти японської окупації, але мусів зразу ж боротися на два фронти, проти чужинецьких займанців і проти комуністичної контрреволюції. У Китаї повторилася історія України: селянські й робітничі маси пішли за гаслами комуністичної демагогії. Історики закидають Чіянґ Кайшекові, що він замало розумів вагу соціяльних реформ і перевів їх щойно на вигнанні, на острові Тайвані, куди в грудні 1949 року переїхав з двома мільйонами вірних йому військових і цивільних патріотів.

Чіянґ Кай-шек леліяв мрію визволити рідний край від комуністичних узурпаторів. Він уважав себе за леґального правителя 700-мільйонового народу, тимчасово під комуністичним правлінням. За такого визнавали його й З'єднані Стейти Америки і Об'єднані Нації і недавній ворогсусід Японія. Минулі тижні захитали всю ту будівлю надій: заповіджена подорож Ричарда Ніксона до Пекіну має ту реальну мову для Чіянґ Кай-шека, що ЗСА рішили „договоритися" з пекінськими комуністами, як дійсними володарями Китаю. Більшість держав - членів Об'єднаних Націй брутально виключили Вільний Китай зі свого гурту. Чіянґ Кай-шек зареаґував на це, як личить людині, вірній своїм принципам і своїй ідеології: він заявив, що „ніколи не захитається і не піде на компроміси з „бунтарями".

Чіянґ Кай-шек вірить, що комунізм в Китаї провалиться, і вернеться воля китайському народові. Покищо скріпилася влада комуністів у Китаї і зріс опозиційний рух тайванських автохтонів-націоналістів. Проте, хоч Чіянґ Кайшек зазнав політичної поразки, його особа заслуговує на пошану усього зовнішнього світу: за його невгнутість, його непохитну віру в остаточну перемогу волі.

БУНТ ПРОТИ ФІНАНСУВАННЯ ОН

Ще в ході старань Америки запевнити Китаєві „подвійну репрезентацію" в Об'єднаних Націях, себто, практично в Об'єднаних Націях, поруч із Комуністичним Китаєм також Вільний Китай, консервативний сенатор Джеймс Боклі з Ню Йорку заповів, що Америка повинна значно зредукувати свої платності до каси Об'єднаних Націй.

Після того, як в голосуванні на генеральній Асамблеї 25 жовтня ц. р. ця концепція подвійної репрезентації Китаю провалилась і не допущено навіть до голосування американської пропозиції, що виключення Вільного Китаю є „важливою справою", настрої в обох палатах Конґресу проти Об'єднаних Націй ще більше загострились. Не тільки названий сенатор Боклі й інші сенатори з правого крила Республіканської партії, але й обидва сенатські лідери — голови Демократичної партії в Сенаті Майкел Менсфілд і Республіканської Гжю Скотт, застерігшись, що не слід „мститися" на Об'єднаних Націях за їхнє становище в справі членства Китаю, висловилися також проти того, щоб Америка продовжувала грати ролю „багатого вуйка" для Об'єднаних Націй.

Державний секретар Вілліям Роджерс заявився також проти стосування у відношенні до Об'єднаних Націй будь - яких „відплатних заходів" і ствердив, що ЗСА коряться волі більшости Генеральної Асамблеї і приймають її рішення. Проте водночас він таврував розтратну господарку Об'єднаних Націй і вимагав зревідувати їх бюджет. Практично ці голоси зводяться до того самого висновку: Америка повинна змінити свою фінансову політику супроти Об'єднаних Націй. І хоч ліберальні члени Сенату та Палати Репрезентантів і ліберальні часописи виступають в обороні Об'єднаних Націй, як інструменту миру, отож установи, яка повинна існувати в інтересі також Америки, безумовно зросли в Конґресі і в цілій Америці настрої, серед яких сенатор Беррі Ґолдвотер міг заявити з прикметною йому різкістю і одвертістю: „Настала пора визнати, що Об'єднані Нації є антиамериканською організацією і є також проти волі. Настала пора, щоб ми відмовили їм всяку фінансову допомогу, щоб ми виступили з Об'єднаних Націй і просили Об'єднані Нації знайти собі головну квартиру поза кордонами Америки, в країні, яка більше відповідає філософії більшости голосуючих членів, у такому місці як Москва чи Пекін..."

Очевидно, голос сенатора Ґолдвотера — це крайність, і сам той сенатор, досвідчений політик і державний муж, знав, що він промовляв тільки для демонстрації. Але перемога комуністів і всіх тих, що підтримали комуністичне становище в справі членства Китаю проти становища Америки, безумовно підірвала довір'я Конґресу і широких кіл американського суспільства до вартости і важливости Об'єднаних Націй.

Нема сумніву, що в якійсь мірі це позначиться на дальшому ставленні ЗСА супроти Об'єднаних Націй і в більшій або меншій мірі відіб'ється на фондах, що їх Об'єднані Нації отримували досі від Америки. Було б природно і логічно, щоб американський Уряд витягнув практичні висновки з факту, що в справі, в якій був заанґажований американський престиж і на якій у великій мірі Америці залежало, проти Америки заявились великі і малі держави, її союзники і ніби приятелі, ба навіть такі, безпека яких залежить від збройних американських сил, як ось Ісляндія, і такі, які ввесь час свого державного існування користувались американською економічною допомогою, як Кіпр чи — ще більше — „невтральний" Лясос, що його уряд Суванни Фуми давно перестав би існувати, якби не американська зброя і американські гроші...

З-посеред 59 держав, які 25 жовтня голосували проти резолюції ЗСА, 43 держави мали отримати разом півтора більйона долярів допомоги від Америки, а 12 держав, які стримались від голосування, мали дістати дальших 813 мільйонів. Між тими, які виступили проти американського становища, були також 6 держав - членів Атлантійського Союзу (НАТО), а дві членські держави „стримались". На цій основі сенатор Джордж Ейкен з Вермонту логічно заявив: „Західні держави заявили нам учора, що вони хочуть, щоб ми забрали свої війська з Европи, і я власне є за те".

Отож голосування в Об'єднаних Націях скріпило ізоляціоністичні тенденції в Конґресі і в суспільстві. А коли вони не виявляться в практиці, бо Уряд президента Ніксона є рішуче антиізоляціоністичним, то можуть мати успіх в одному: зменшенні грошових субсидій для Об'єднаних Націй.

Це може стати для тієї установи великим ударом. Бож у звідомленні на 26-ту сесію Генеральної Асамблеї ОН, яка відкрилась 21 вересня ц. р., генеральний секретар У Тант писав, що минулого року він кількакратно мав „труднощі" з виплатою платень штабові ОН, і ситуацію врятувала тільки добра воля „кількох держав", які погодилися вплатити до каси ОН суми на рахунок своїх майбутніх членських внесків. „Після десяти і більше років дефіциту у фінансуванні мирових місій, Об'єднані Нації можуть опинитися перед фактом, що вони є збанкрутованою організацією", — заявив У Тант. Ясно, що між тими „кількома державами", які минулого року врятували ОН від фінансового банкрутства, були З'єднані Стейти. А між тими, які завинили мільйони Об'єднаним Націям, є СССР, його сателіти, Франція і інші.

Бюджет ОН, що становив (Закінчення на стор. 3-ій)

К. Крупський

МИРНЕ ЗМАГАННЯ

(1)

Ще до часу другої світової війни суперництво між мілітарно сильними країнами світу звичайно розв'язувалось на полі бою. До такої розв'язки доходимо через виповідження війни або через несподіваний напад однієї країни на другу.

Знавці твердять, що теперішній несподіваний напад однієї потуги на другу був би жахливою катастрофою для них обох, і тому загроза обопільної катастрофи відвертає можливість мілітарного зудару між ЗСА і Совєтським Союзом. Доказів на це дуже багато, а недавно долучився ще один промовистий, а саме — президент Ніксон, знаний як завзятий противник комунізму, рішив відвідати не тільки Китай, але й Москву, очевидно, не в цілі погроз одним і другим, а з метою шукати мирний спосіб для розв'язки важливих міжнародних проблем.

Факт виключення мілітарного зудару між великими потугами світу посилює змагання між ними в сферах політичній, духовій та господарській.

Ми так призвичаїлися до цих тепер діючих форм змагання, що навіть не здаємо собі справи з того, на яку широку скалю вони діють. Для прикладу вкажемо лише на одну форму змагання в сфері політично - духовій. Ця форма змагання почалася після укладення поміж ЗСА і Совєтським Союзом договору про так званий культурний обмін, який збоку СССР діє в ЗСА дуже динамічно, головно через поширювання совєтської літератури. Крім того деякі американські книжкові видавництва роблять велику прислугу Москві інтенсивними перекладами російської літератури на англійську мову.

Вже понад десять років московська „Международная Книга" має в ЗСА декілька представництв, які збувають велику масу книжок, періодиків, журналів та газет.

Переді мною минулорічний каталог одного з тих представництв. Це каталог книжок англійською мовою, перекладених з російської мови. На 80 його сторінках бачимо 1322 позиції, що охоплюють книжки з літератури, різних ділянок науки, техніки і політики. Серед політичної літератури бачимо назви, що звучать дуже „протикапіталістично".

З часто видаваних цим представництвом каталогів російською мовою довідуємось про те, що власником книгарні є білий емігрант, який тепер живе в добрих відносинах як з громадою білої еміграції, так і з тими, що торгують з ним із Москви. Він успішно розвинув своє підприємство. Кілька років тому закупив в Америці велику російську книгозбірню (мабуть, від якоїсь російської організації), що начисляла понад півмільйона книжок і набув нове, просторе приміщення. Відкриття його книгарні відбулося в присутності російських православних священиків, церковного хору, почесних членів російської громади і американських гостей.

Обкладинки регулярно видаваних і добре впорядкованих каталогів цієї книгарні присвячується пам'яті російських письменників і полководців, таких, як Кутузов, Суворов, а з теперішніх — маршал Жуков. На деяких видніють світлини „ сокровищ" російської культури та архітектури — Ермітаж, Кремль...

З вміщуваних на початкових сторінках каталогів листів - подяк бачимо, що ця книгарня продає багато книжок до бібліотек університетів, коледжів і навіть середніх шкіл.

Здавалося б, що для СССР, країни, яка розлягтлася на майже шостій частині суходолу, вже непотрібна реклама, а тим часом переконуємося, що вона найбільше з-поміж усіх інших країн вкладає в рекляму капіталу. Коли ж до цього додамо декілька американських видавництв, які інтенсивно займаються перекладами творів російської літератури на англійську мову, то побачимо що договір про культурний обмін виконує не абияке завдання в творенні мітів московського великодержавства та його непоборности.

Переді мною популярний американський журнал рецензій, в якому на цілій сторінці реклямується російську літературу в перекладі на англійську мову. Щоб здобути передплатників на періодично видавані переклади російської „клясики", в оферті видавництво пропонує „Війну і мир" Толстого в трьох томах в люксусовій оправі тільки за 2.95 дол., а зовсім задарма таке ж люксусове видання „Вини і кари" Достоєвського, яке одержать всі ті, що зголосять свою передплату протягом п'яти днів. Крім цього кожен зголошений одержить в подарунок репродукцію середньовічної російської ікони „Св. Юрій і змій". В реклямі заохочується читачів запізнатися з російською жінкою в особі Наташі з „Війни і миру", а також з добросердечним російським народом і, очевидно, з його переможними героями.

Зрозуміло, що згідно з договором про культурний обмін американці можуть поширювати в Совєтському Союзі відомості про Америку та американський нарід. На жаль, так воно не є. Можливо, що причиною цього є відмінність політичної і державної систем партнерів. Система одного партнера зродилась і розвинулась на принципах демократії, а система другого — на обмані та пропаганді. Ці факти відомі кожній освіченій людині.

(Продовження буде)

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, ВО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ. ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

НА БУДЕНЬ І СВЯТО

Редаґує Любов Коленська

ПЛЯНУЄМО БЮДЖЕТ

Майже кожна новоодружена пара гарячково старається купити дім десь на передмісті, серед зелені, в якнайкращій дільниці. Незабаром находить вимріяний дім — в сумі 35 000 долярів, на базі 30-літнього морґеджу у формі місячної сплати по 280 дол. В цьому домі не тільки три спальні, пивниця з барою, але й сад на 20 000 квадратних стіп — площа, якої не постидається і ботанічний сад. І жінка захоплюється: „Чи ти можеш собі уявити, яка розкіш плекати такий сад?!" Дійсно знаменитий набуток!

Але, на жаль, купно такого дому, як підмічує „Рідерс Дайджест", може виявитися трагічною пасткою для недосвідченого подружжя, молодих людей, що досі жили у винайміленому помешканні. Перш усього — до такої хати потрібно безліч меблів, різного садового знаряддя, цю велику хату (уявіть собі ситуацію, коли жінка мусить працювати поза домом) треба постійно чистити, мити, час від часу малювати. Це саме із садом, де чоловік мусить обернутись на електричну машину, щоб повитягати усіляку хопту, насадити деревець і кожного року підстригати живопліт. І цим людям не в гадці, що місто швидко розростається, а з тим подвоюються та потроюються податки. Тому, принаймні на самих початках, краще затриматися на винаймленому помешканні і поволі, обережно підшукувати власний дім, відповідний до фінансових спроможностей.

Інші турботи можуть трапитися тоді, коли одна родина має кілька авт. І тут ледве ви кінчаєте сплачувати перше авто, а вже сунеться на вас обов'язок сплачувати друге. Далі — додаткове постачання бензини, асекурації, направи... хіба не краще обмежитися одним автом, а коли ви вже й набули друге, то чимшвидше продати його і гроші використати на сплату інших численних боргів. Чи не краще, коли вже вам конечно потрібно десь поїхати, скористати з таксі або навіть вирентувати авто?

Бувають випадки, коли чоловік хоче показати себе серед сусідами і приятелями. Він обсипає свою жінку вибагливими подарунками, купує найкращі меблі, люксусове авто — борги ростуть і вкінці фінанси цієї пари ексльодують. Тут жінка, маючи досить здорового глузду, може тактовно відтягати чоловіка від купування всіляких витребеньок і надто вибагливих речей.

Сейлсмен, виїжджаючи з дому, забуває про свій скромний життьовий позем і на свою подорож замовляє квиток у першій клясі літака, ночує в найкращих готелях, обідає в люксусових ресторанах, де харчі, вина і обслуга не із „його світу". Повертаючись додому, він стає знов звичайним чоловіком із помірною платнею і пробує жити далі із поважною діркою в бюджеті — і одного дня, на превелике своє здивування, опиняється у великих боргах. І щойно тоді переконується, що, замість платити за полуденок 10 долярів — може легко обійтися „гамбурґером"...

Ще одна фінансова пастка — це різного роду „габбі" — переважно у чоловіків. Інколи вони дуже коштовні. От він починає ґрати в ґольфа. Ясно, що закуп кількох ґольфових м'ячів — це дрібниця, але пізніше це його веде до дорогого ґольфового клюбу. Або закуп 50-долярової фотографічної камери приводить з часом до заготівлі численного фотографічного виряду: лінз, фільтрів, хемікалій — окремої кімнати - фотолябораторії. А це все коштує сотки долярів. Часом наловлена рибалкою - аматором риба коштує йому 50 долярів... за фунт. Переважно „габбі" корисні, вони додають життю кольориту, але треба обережно і розумно комплектувати усякий виряд, оглядаючись на „задні колеса".

Гляньте, скільки по ваших шафах одягу. Чи дійсно все воно потрібне? Деякі чоловіки в погоні за елеґантним одягом і різними дрібничками перевершують жінок. Часами вони нишком, приховуючись від жінки, купують те чи інше, бо їм усе бракує гардероби. Але, ніде правди діти, таки жінки більше витрачають грошей на одяг. Бувають випадки, коли жінка не працює, а її чоловік на відповідальному становищі і повинен бути елеґантно зодягнутим, але ходить опущений, бо всі гроші йдуть на сукні жінки. І це шкодить його кар'єрі, а від нього залежить фінансовий статус обопільного фінансового покращання.

Деякі батьки засипають своїх дітей іграшками, убраннями, задовольняють усі їхні примхи і більше витрачають грошей на дітей, як на себе, мовляв, нехай хоча б вони мають усього подостатком, не так, як колись ми... Це в першу чергу шкідливо впливає на характер і духовий розвій дитини, а потім — діти байдужніють від надміру іграшок і вже не радіють ними.

Скільки людей купують, ідучи за примхою, гаразд не продумавши, що саме купують. Або трапляються інші випадки, коли, припустім, жінка дістає 5 долярів тижневої підвишки. Тоді вони обидвоє із превеликої радости влаштовують для знайомих прийняття — коштом 200 долярів. Це якраз стільки, скільки принесе їй сума річної підвишки. Багато людей купує, не застановившись чи дійсно цього закупу їм потрібно.

Щоб не вловитись у ці фінансові пастки, потрібно самодисципліни. Для здорової фінансової господарки конечним є баланс прибутків і видатків. Жити понад стан — це не тільки некорисно, але й, уживши легкого слова, — нерозумно.

А скільки у нас тепер весіль: сотки гостей, що з них багато чужих не лише поміж собою, але й молодої пари, море шампану, тисячі долярів на строї, на весільне прийняття. А на допомогу чекає безліч потребуючих людей, на полицях книгарень валяються сотні забутих книжок, оглядаються за передплатниками українські журнали, на нашу пожертву очікує багато добрих справ і цілей.

ІЗ СВІДЧЕНЬ ІБРАГІМА

(15)

Далі я перейду до питання, пов'язаного з першим. Це — питання нерозуміння на Заході психіки російського народу. Таємниці там, звичайно, ніякої немає. Таємниця виникає для Заходу з дуже простої причини: не можна ввійти в психіку іншого народу, якщо ти не будеш жити серед того народу. Той, хто живе там, сміється над цим виразом: „таємнича російська душа". Я мав нагоду розмовляти в Ізраїлі з нашими дипломатами, які жили в Совєтському Союзі по року, по два. Вони чудово володіють російською мовою, їздили по країні, але це — західні люди. І я переконався, що вони російського народу зовсім не розуміють.

Що я хотів би вам сказати про психіку росіян? На мою гадку — можете з нею погоджуватись чи ні — в Росії не вірять на слово і не вірять в людину. В кожній людині підозрівають обманця, брехуна, настроєного проти тебе. Це ви можете побачити всюди: і у відносинах між людьми, і в державних стосунках. Є давня приказка: „Москва словам не вірить, Москва сльозам не вірить". Ви можете плакати, можете гинути у них на очах, вони може й поплачуть із вами, але вірити вам не будуть.

Або другий приклад. Багато чужинців, які їздять до Совєтського Союзу, повертаються і з захопленням розповідають про те, який то гостинний російський народ. А вся та „російська гостинність" — все це чистісінька театральна вистава, в якій бере участь уся країна, навіть без особливої підготови. Це робиться з різних причин: деякі бояться сказати чужинцеві щось погане, стараються показати йому все гарне, боячись КҐБ. Деякі, з почуття спротиву Заходові, виставляють гарне напоказ, а погане приховують. У деяких внутрішнє почуття приниження змушує їх говорити тільки про добре і показувати тільки добре. А що фактично? Фактично — страшне становище, країна убога, боса ,в чергах старається показати всьому світові, що в ній усе чудово, що все дуже добре.

В часах Хрущова кружляв такий анекдот. Іде Хрущов з групою чужинців вулицею. Назустріч — колгоспник. Ну, чужинці зацікавились, запитують: „Чи не сказали б ви нам, для чого приїхали в Москву із села?" — А той відповідає: „Аякже, можу сказати. Ось у мене автомашина „Волга", так я тепер хочу „Чайку" купити. Стара мені каже, що вже набридла „Волга". Та ще й холодильник у мене малуватий — хочу новий купити". Чужинці в захопленні: колгоспник приїхав по нове авто, по новий холодильник! Ну, і Хрущов задоволений. А після того каже він аґентові КҐБ: „Ану приведи мені того колгоспника, я хочу сам-на-сам з ним поговорити". Приводять колгоспника. Хрущов і запитує його: „Я розумію, що ти брехав отим чужинцям, а чого ти дійсно приїхав у Москву?" — „Чого приїхав? Таргани заїли, дусту хочу дістати, дусту у нас в селі немає!" Може не знаєте, що таке „дуст"? Це спеціяльний порошок проти вошей і блощиць. В СССР тих паразитів повно, ви можете набратись їх і в потязі, і де завгодно.

Скажіть мені, коли і де вигравала західня дипломатія в переговорах з росіянами? По-моєму, ніде і ніколи за вийнятком Гітлера. Алеж нацисти це ті самі комуністи, лише в іншій шкурі. Отже падлюка обіграла падлюку.

Одночасно згадайте, що в тих рідких випадках, коли Захід проявляв свою силу, то він відразу ж перемагав. Коли на Тайвані було критичне положення, і З'єднані Стейти заявили, що постріл по Тайвані — це постріл по Америці, Хрущов негайно наказав припинити там воєнні дії. Коли на Кубі були совєтські ракети, Америка поставила питання руба — і Москва відразу ж піднесла руки. Це тому, що сила, проявлена на Заході, викликає в Росії негайну реакцію: якщо б'ють по зубах, треба відходити набік, а коли розмовляють ввічливо ,то можна самому дати по зубах.

Зверніть увагу ще й на такий факт. Автомобіль якогось совєтського дипломата в З'єднаних Стейтах вимастять багном чи поб'ють у ньому шиби. Як на це реаґують в Совєтському Союзі? Негайно ж розбивають шиби в автах двох-трьох американських дипломатів. Чому? Бо там добре знають, що в Америці в автомобілі совєтського дипломата вибили шиби люди, невдоволені політикою Москви. А в Совєтському Союзі автомобілі б'є хто? — співробітники КҐБ.

Тепер розповім вам про стан промисловости в СССР. Я працював в юридичній консультації в промисловості і знаю про взаємовідносини між совєтськими підприємствами.

Мені довелося багато разів чути на Заході: „О, совєтська промисловість — це дуже сильна промисловість!" Багато людей, навіть фахівців, казали: „Подивіться, які вони випускають танки, літаки, ракети!" Мені залишалось тільки усміхатись.

Скажу коротко. Поперше ,в совєтській промисловості страшенна неузгідненість. Там, де питання стоїть про комплектуванні виробництва, де один завод працює на деталях, що їх дістає з інших заводів, там систематичні „прориви", бо ні один із заводів не виконує своєї програми вчасно. Мені довелося працювати й у військовій промисловості. Коли б ви бачили, який там балаґан, то й волосся на голові втало б.

Скільки разів ви, можливо, читали в совєтській пресі, що треба боротись із „штурмівщиною" на підприємствах. Можливо, читаючи це, ви пропускаєте це слово повз увагу. А що таке „штурмівщина"? Це те, про що не раз казав Косиґін, а до нього Хрущов, а перед Хрущовим ще Бог-зна хто. Отже приблизно 10-12 днів на початку кожного місяця вся промисловість Совєтського Союзу стоїть, бо не має деталів для комплектування виробництва. Працюють лише ті заводи, які виготовляють деталі. А потім за 15-20 днів, що ще залишились, виконується програма всього місяця: працюють понад нормові години, працюють без днів відпочинку, і в загальному програму таки стараються виконати, бо інакше не дістануть не лише премій-нагород, а може й зарплатні.

Такою „штурмівщиною" досягають тільки одного — страшенно низької якости.

(Далі буде).

В РИМІ ОФІЦІЙНО ПРОГОЛОШЕНО АРХИЄПИСКОПСЬКИЙ СИНОД УКЦЕРКВИ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

подібно ,як такою жертвою впала агенція АП, із шкодою для доброї справи.

Акція мирян

В Римі, як уже інформовано, перебуває тепер двісотки паломників з Америки і Канади, між ними відомі й передові діячі мирянського руху за патріярхат, які в згоді та в порозумінні із своїми Владиками намагаються зі свого боку причинитися до успішного відбуття та закінчення Синоду. З цієї мирянської ініціятиви вже минулої суботи й неділі, як ще не було певности, чи Синод буде скликаний, цілий ряд установ і осіб з Америки й Канади вислали до Риму до своїх Владик телеграми з проханням, щоб вони доклали всіх зусиль та допомогли Верховному Архиєпископові здійснити його великі задуми. Одною з перших установ, що таку телеграму вислала, вже минулої суботи, 30-го жовтня, був Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу, промовляючи в імені своїх членів католицького віровизнання. Після скликання Синоду та одноднодушної постави всіх Владик, безпредметні вже є тепер телеграми чи листи до поодиноких Владик, натомість — як інформують з мирянських кіл з Риму — цілком на місці будуть та матимуть свою вимову телеграми до Верховного Архиєпископа із запевненням повної мирянської підтримки для Синоду, як і телеграми чи листи до Папи Павла VI з проханням, щоб він ці синодальні наради українських Владик благословив. Дві такі телеграми були вислані від Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу в понеділок, 1-го листопада. Для прикладу, в чому справа, подаємо їх точний текст в англійському оригіналі.

His Beatitude
Cardinal Josyf Slipyj
Palazzina dell Arciprete
Citta dell Vaticano
Roma, Italy

The Supreme Executive Committee of the Ukrainian National Association expresses its deep admiration and sincerest gratitude for your address defending our persecuted kinsmen and Church in Ukraine and your protest against Vatican's continued "diplomatic silence" in these matters. Our Committee welcomes your decision to hold Fifth Synod of Ukrainian Catholic Bishops in Rome and pledges full support of your actions.

Signed:
Joseph Lesawyer,
President

His Holiness
Pope Paul VI
Vatican City
Rome, Italy

The Supreme Executive Committee of the Ukrainian National Association and its 90,000 members in United States and Canada received with deep reverence statements of Archbishop-Major Cardinal Josyf Slipyj and Ukrainian Bishops attending World Synod, defending persecuted Church in Ukraine. We are overjoyed with news of commencement of Synodal deliberations of all Ukrainian Bishops, wholeheartedly support these deliberations and join their request for bestowal of your Holiness' Apostolic Blessing on their activities.

Signed:
Joseph Lesawyer,
President

Міжнародна увага

П'ятий Архиєпископський Синод УКЦеркви, що відбувається тепер в Римі, має повну міжнародну увагу, як про це свідчать майже щоденні повідомлення в пресі, при чому відомі суперечності з Ватиканом видвигається на перше місце. Характеристикою цієї уваги може послужити вже друге під ряд повідомлення „Ню Йорк Таймсу", надруковане у виданні з 2-го листопада на 3-ій сторінці під заголовком: „Українські Єпископи не слухають Ватикану, відбувають Синод". У цьому повідомленні спеціяльного кореспондента „Н.И.Таймсу" Едварда Б. Фіске, датованому в Римі 1-го листопада, сказано:

Кардинал Йосиф Сліпий, тепер екзильний голова Української Католицької Церкви, формально повідомив сьогодні вечером, що він і 15 Єпископів зібралися тут на „синод". Він прохав про папське благословення для зустрічі, хоча Ватикан зайняв становище, що Українська Церква не є компетентна відбувати такі церковні зібрання. З ватиканськими представниками не можна було зустрітись для їх коментарів. Канонічну суперечку між Українською Церквою і Ватиканом увидатнює твердження українських католиків, що Ватикан занедбав висловитись проти гноблення їхньої Церкви в Совєтському Союзі, де вона колись нараховувала шість мільйонів членів, але тепер є нелеґальною через те, що більшою користю вважається здобуття поступок для католиків латинського обряду в Латвії і Литві.

Закидувана Ватиканові пасивність була предметом пристрасної промови Кардинала Сліпого десять днів тому на Синоді Єпископів, світовій єпископській конференції, що відбувається у Ватикані.

Проголошення [Синоду УКЦ] відбулося у формі короткої заяви 79-літнього голови Церкви східного обряду в храмі свв. Сергія і Вакха близько Колiсеум.

Ватикан був у конфлікті з українськими католиками відносно засягу, в якому вони могли б самі управляти своїми справами. В протилежності до того, як справа мається з більшістю інших Церков східного обряду, що є в унії з Римом, українці не мають патріярха і не мають повновластей номінувати і висвячувати своїх єпископів. Вони твердять, що ці привілеї були їм гарантовані Другим Ватиканським Собором. Ватикан зайняв становище, що патріярхальна форма управління, включно з правлячим Синодом Єпископів, вимагає означеної географічно території, якої екзильний український провід не має.

Кардинальський собор зійшовся в Римі з кінцем тижня. Першою справою на порядку нарад було, чи Сліпий і 15 з-поміж 20 українських єпископів поза Совєтським Союзом не слухають Ватикану і визначать своє зібрання як синод з законодавчою владою. Кардинал Сліпий, що відбув 18 років в совєтському таборі каторжної праці перед його звільненням Нікітою С. Хрущовим в 1963-му році, відмовився коментувати порядок нарад Синоду" — закінчує свою вістку „Н.И.Таймс".

Від редакції: З уваги на друк актуальніших матеріялів, заповіджені репортажі ред. Зенона Снилика про торжественне посвячення храму свв. Сергія і Вакха та зв'язані з цим імпрези будуть надруковані в дальших числах „Свободи".

КОМІСІЯ ФОНДУ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА І ІНІЦІЯТИВНА ГРУПА МИРЯН

запрошує Організації і все Громадянство Нюарку — Ірвінґтону і околиці взяти масову участь в

МОЛЕБЕНІ

на інтенцію

Синоду Українських Єпископів в Римі

який відправлятиметься

ТРИДНІВКОЮ

в ПОНЕДІЛОК, ВІВТОРОК і СЕРЕДУ — 1-го, 2-го і 3-го листопада 1971 року в церкві св. Ів. Хрестителя в Нюарку

о год. 7:30 увечері

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ у НЮ ЙОРКУ

П'ятниця, 5-го листопада 1971 року

ВЕЧІР ПІСНІ Й АНСАМБЛЮ

Учасники: К. Таранова, Х. Ступницька, А. Юрків, А. Кейс, Р. Шкарповський.

Музичний керівник: проф. С. Крахмо.

Початок о год. 7:30 веч.

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧА СЕКЦІЯ УВАН та ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО"

ВЕЧІР ПРИСВЯЧЕНИЙ 100-РІЧЧЮ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

У ПРОГРАМІ: ЙОСИП ГІРНЯК — вибрані новелі В. Стефаника; Д-р ДАНИЛО СТРУК (Торонтський Університет) — „Творча неповторність Стефаника", есей; ЮРІЙ СТЕФАНИК (Едмонтон) — Спогади — Міркування сина про Батька; Д-р ІВАН ПОДЮК (Сиракюзи) — „Василь Стефаник перед заходом сонця", спогад особистого лікаря письменника.

Вечір відбудеться в суботу, 6 листопада 1971 р., год. 6 веч.

Велика заля УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
140-142 2nd Avenue, New York, N.Y.

ВОЛОДИМИР ЛУЦІВ ВИСТУПИТЬ У РОЧЕСТЕРІ

Рочестер (Б.Г.) — Міжнародної слави український тенор Володимир Луців, бандурист-віртуоз, виступить на листопадовій академії дня 7 листопада в залі Іст Ридж Гайскул Авдіторіюм, о годині 5,30 по полудні з багатим репертуаром. Своїми виступами, останньо у Тель Авіві та в Єрусалимі, він з'єднав для української спільноти багато приятелів та подив для українського вокального й інструментального мистецтва, зокрема його чарівної бандури. Вол. Луцеву пригриватиме на фортепіяно здібна піяністка, докторант музичної консерваторії Істмена, п-а Леся Ворисенко.

ВИСТАВКА СКУЛЬПТУР

Торонто. — Виставка металевих скульптур відбудеться в неділю 21-го листопада і триватиме до суботи 4-го грудня кожного дня від 2 до 5-ої години. Виставка праць Івана Микитюка буде в Інституті Св. Володимира, при 620 Спадайна вул. у Торонті.

„УКРАЇНА — 201"

Київський радіозавод розпочав серійний випуск невеликого розміром транзисторного радіоприймача, під назвою „Україна" — 201". Відрізняється він від попереднього приймача „Меридіян" тим, що має кращий звук, працює на шести діяпазонах, має магнітну антену і головне — може працювати не тільки на батерійках, а й на електричному струмі із звичайного вимикача в помешканні. „Правда" з 26 жовтня писала, що „це вперше в малогабаритному приймачі встановлений спеціяльний бльок для електроенергії з мережі". Транзисторний радіоприймач „Меридіян" мав успіх за кордоном, його замовляли з різних країн, тепер замовлятимуть удосконаленіший — „Україну — 201".

Купуйте в підприємствах, які оголошуються в „Свободі"!

6-ий Двомісячник Української Дитячої і Молодечої Книжки

Як за попередніх літ, так і цього року у листопаді-грудні буде проводитись інформативно - пропагандивна акція — Двомісячник Української Дитячої і Молодечої Книжки (ДУДМК), з поширенням також на літературу для молоді.

Це вже 6-ий раз Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді проголошує цю акцію, закликаючи й заохочуючи до її проведення всю українську громадськість на терені ЗСА й Канади, передусім організації, педагогів, виховників, школи, батьківські комітети та організації молоді. ДУДМК, що має за завдання пригадати й пожвавити справу поширення рідної книжки та преси для дітей і молоді, одержав недавно благословення Ієрархії обох українських церков і запевнення всебічної підтримки збоку українських політичних, громадських, освітніх і господарських централь.

Рідне друковане слово — сторож рідної мови та ґарантія її збереження серед молодого покоління. Воно — носій українських моральних і культурних цінностей, без яких молода людина на чужині загубить свою українську свідомість. Такі незаступні чинники збереження тієї свідомости, як рідна Церква і рідна школа, не можуть обійтись без своєї головної зброї — рідного друкованого слова, що єдине може сповнити їх живим і творчим рідним духом.

Проголошуючи 6-ий ДУДМК, Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді закликає і просить весь український актив відповідально провести цю акцію шляхом влаштовування відповідних імпрез: літературних вечорів, виставок видань для молоді, конкурсів юних бібліотекарів і читачів, датками на видавничий фонд „Нашим Дітям"— ОПЛДМ, а також масовим набуванням рідної виховної літератури у видавництвах і книгарнях та масовим передплачуванням доброї дитячої та юнацької преси.

Наше гасло на листопад-грудень ц. р.: „Не може зватись українським той дім, де дитина не має своїх видань рідною мовою! Купити і прочитати книжку коштує так мало, а дає так багато!"

Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді ім. Л. Глібова

Ділимося сумною вісткою з Родиною та Приятелями, що дня 13-го серпня 1971 року в лікарні у Торонті, Онт., Канада, після серцевої недуги відійшла у Вічність, прийнявши Найсвятіші Тайни наша Найдорожча СЕСТРА і ТЕТА

бл. п. ВЛАДИСЛАВА з ВИШИНСЬКИХ ЧУБРЕВІЧ

народжена Вишинки — Львів.

ПОХОРОН відбувся 18-го серпня 1971 року в Парма, Огайо, ЗСА.

У глибокому смутку:

сестра — ВАЛЄРІЯ ТУРЧИК з мужем
сестрінки: РЕНАТА ТІСДАЛЕ з мужем
ХРИСТИНА ДМИТЕРКО
Родина на Україні та в Польщі

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність 16-го вересня 1971 року наш Найдорожчий БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п. о. ВАСИЛЬ СОЛОВІЙ

Почесний Крилошанин Львівської Консисторії.

Цією дорогою складаємо щиру подяку Родині, Приятелям, Товаришам шкільної лавки і Знайомим, які відвідували часто Покійного в часі Його недуги і Всім, що зблизька і здалека прибули віддати Покійному останню прислугу своєю участю в похоронних відправах.

Перш за все дякуємо Високопреосв. Митрополитові Кир Амвросієві і Його Преосв. Єпископам-Помічникам Кир Іванові і Кир Василеві за відправлення Парастасу та похоронної Служби Божої.

Сердечну подяку складаємо Всечеснішому Духовенству: о. пароховi радн. Т. Бариляковi, о. шамб. М. Харині, о. мітр. С. Тиханському, о. радн. В. Головінському, о. проф. М. Пироговi, о. шамб. Н. Мельничукові, о. сов. І. Лебедовичеві, о. сов. Л. Дорошеві, о. д-рові Н. Корбі, ЧНП, о. д-рові М. Любачівському, о. шамб. О. Крохмальному, о. дек. Б. Ікакові, о. дек. Ю. Дубицькому, о. проф. І. Сохоцькому, о. сов. Я. Захаріясевичеві, о. сов. М. Старухові, о. д-рові І. Нагаєвському, о. І. Черніцькому, о. В. Грабцеві, о. Р. Дубицькому, о. Р. Ковалеві, о. М. Кенавановi й о. Р. Попівчакові.

Щиро дякуємо п. Процишинові з Честеру і п. Мочернюкові за гарний спів під час похоронів.

Щиро-сердечна подяка за теплі прощальні слова під час похоронних відправ і тризни о. проф. М. Пироговi, о. шамб. Н. Мельничукові, о. радн. Т. Бариляковi, о. шамб. М. Харині, п. нотареві В. Рудницькому, д-рові М. Рибакові, пані М. Стефанишин, п. проф. Козакові і п. інж. С. Кульчицькому.

Дякуємо давнім Парохіянам села Пуків і Парохіянам Куртіс Бею, що прибули віддати своєму Пароховi останню прислугу.

Щира подяка ВП. Паням із 10-го Відділу СУА і Марійської Дружини, які занялися приготуванням тризни.

ВП. Панам Докторам: А. Лемішці, Ю. Бережницькому і Р. Дикому щиро дякуємо за солідну лікарську опіку та поміч у часі недуги Покійного.

Ми невимовно вдячні Всім, що зложили співчуття і жертвували Служби Божі, або датки на Фонд „Церква в Потребі", чи інші цілі і Тим, що прислали квіти.

Панству Насевичам, власникам похоронного заведення дякуємо за старанну й добру обслугу.

На кінець дякуємо Всім Тим, що в своїх молитвах згадали Покійного.

Нехай Всевишній винагородить!

Горем опечалена — РОДИНА

Замість квітів на могилу бл. п. о. Крилошанина ВАСИЛЯ СОЛОВІЯ на „Церкву в Потребі" складають:

Бувші Парохіяни села Пуків	$78.00
Проф. Юрій і Орися Яримович	25.00
п-ство Богдан і Слава Скасків	20.00
п-ство Степан і Марія Турчин	10.00
інж. Євген Шавала з родиною	20.00

БУНТ ПРОТИ ФІНАНСУВАННЯ ОН

(Закінчення зі стор. 2-ої)

168,420,000 долярів, був зредукований згодом до 139,-295.875. Формально ЗСА платили 31 відсоток бюджету ОН, але насправді, разом із дотаціями на різні агенції Об'єднаних Націй, платили понад 40 відсотків, в які входив щорічний членський внесок у висоті 52,000.000 дол. Саме в останніх днях зголошено до Сенату внесок на 141 мільйон для різних агенцій ОН. Конгрес уже затвердив 115 мільйонів. Деякі сенатори стійкали [illegible] цей закон завернути назад до Бюджетової комісії. Цей внесок перенявши [illegible] сіх законодатців і в усіх [illegible] рих людей мусить виринути сумнів: чи дійсно варто витрачати сотні мільйонів долярів американських податників на установу, яка діє проти інтересів Америки, яка стала тереном протиамериканської пропаганди та протиамериканських демонстрацій?!

[illegible]

З великим смутком ділимося сумною вісткою, що дня 30-го жовтня 1971 року упокоївся в Бозі на 78-му році життя наш Найдорожчий

МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

ВАСИЛЬ ЦЕНКО

уроджений в Синевідську Низнім, член 170-го Відділу УНСоюзу.

ПАРАСТАС у вівторок, 2-го листопада 1971 р. о год. 7:30 вечора у похоронному заведенні Литвин і Литвин, 801 Спрінґфілд Аве., Ірвінґтон, Н. Дж.

ПОХОРОН у середу, 3-го листопада 1971 р. о год. 9-ій рано з церкви св. Тройці на український православний цвинтар у Бавнд Брук, Н. Дж.

Горем прибиті:

ДРУЖИНА, СЕМЕРО ДІТЕЙ, СІМНАДЦЯТЬ ВНУКІВ і ЧОТИРИ ПРАВНУКИ

У безмірному смутку повідомляємо Рідних і Приятелів про отриману телеграму з України з вісткою, що в неділю, 24-го жовтня 1971 року, ранком, по довшій і тяжкій недузі, помер на 53-му році життя наш Дорогий СИН і БРАТ

сл. п. АДРІЯН ЯРОСЛАВ ТРИТЯН

Покійний був будівничим, підстаршиною І УД УНА. І ранений під час боїв під Бродами, попав у неволю та був засланий на тяжкі роботи в Сибірі. Звільнений з ослабленим здоров'ям по 13-ти літах ув'язнення, замешкав в Городку коло Львова й там одружився.

Залишив у тяжкому смутку дружину Дарію із сином Богданом.

Похорон відбувся 26-го жовтня 1971 р. на місцевий цвинтар.

В горю:

МАРІЯ й ЙОСИФ І. — батьки
ОЛЕГ С. — брат

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ мого Найдорожчого МУЖА

бл. п. СТЕФАНА МРИГЛОДА

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ З ПАНАХИДАМИ

в середу, 10-го листопада 1971 року

в ЦЕРКВІ СВ. ЮРІЯ в НЮ ЙОРКУ і в СОБОРІ СВ. СОФІЇ в РИМІ

До ласкавої участи в Богослуженнях і про Молитви в намірені Покійного просить прибита горем і смутком

дружина МАРІЯ з МАТУСОВИХ МРИГЛОД

ЗАЛЯ:

Fashion Institute of Technology
227 WEST 27th STREET NEW YORK CITY

Субота, 20 листопада 1971, год. 7 веч.
Неділя, 21 листопада 1971, год. 4 по пол.

Квитки вступу „АРКА", „ЕКО", „Самопоміч" і при Касі

МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ в НЮ ЙОРКУ

ЗАПРОШУЄ ВСІХ НА

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Відкриття: І. РОЖАНКОВСЬКА ← В ПРОГРАМІ → Промова: П. АНДРІЄНКО-ДАНЧУК

МОНТАЖ ІЗ ДРАМАТИЧНИХ ТВОРІВ ПОЕТЕСИ у виконанні: „СТУДІЇ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА" ЛІДІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ в НЮ ЙОРКУ

Постава: ЛІДІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА
Музичне оформлення: ІГОР СОНЕВИЦЬКИЙ
Хореографія: ОЛЬГА КОВАЛЬЧУК-ІВАСІВКА
Оформлення сцени і костюми: МАРІЙКА ШУСТ
Світло: ІВАН КЛЮФАС

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65 ¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

В єдності сила

Бог воістину добрий! Саме в той час, як над нашими поселеннями у вільному світі, зокрема над нашими Українською Православною та Українською Католицькою Церквами нависли були чорні хмари нових суперечностей, непорозумінь і навіть антагонізмів не тільки між Божим людом, але й між самими Владиками, постали події і наспіли вісті, що не тільки розганяють ці чорні хмари, але й показують з-поза них ясне проміння та вливають у скорбні душі нові надії на світле майбутнє. Ніщо бо краще не може заповідати того кращого майбутнього, як наша єдність у змаганні до нього.

Два тижні тому відбувся у Філядельфії Сьомий Собор Української Православної Церкви в ЗСА, одним з головних рішень якого, крім вибору нового Митрополита, було змагання до ієрархічного об'єднання Української Православної Церкви у вільному світі в спільному Соборі Єпископів. І не тільки рішено, але й практично започатковано таке змагання, створивши вже спільний Собор Єпископів Української Православної Церкви в ЗСА та Української Автокефальної Православної Церкви в Европі.

А в неділю 31-го жовтня з Риму, після багатьох великих і грізних непевностей, наспіла вістка, що там усі Владики Української Католицької Церкви, під проводом свого Первоієрарха Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Иосифа Сліпого, однодушно рішили відбути П'ятий Архиєпископський Синод цієї Церкви для остаточного завершення її помісности. Кращої вістки в теперішньому часі і обставинах навряд чи можна було б очікувати. Ми бо не тільки проголошуємо, але й твердо віримо та знаємо, що наша єдність є головною передумовою та гарантією успіху в наших змаганнях. Ніщо бо більше, як ця єдність Владик УКЦеркви дала їм силу і право стати на прю із тими силами Ватикану, які з одного боку „дипломатично" промовчують найбільші знущання, переслідування і нищення Церкви та українського Божого люду безбожницьким комуністичним режимом в Україні, а з другого боку відмовляють УКЦеркві у вільному світі належних їй прав.

Не думаємо, що під цю пору, крім визволення України, є будь - яка інша справа, про яку з більшим правом можна твердити, що вона має повну і беззастережну підтримку збоку всього українського Божого люду.

Наша єдність — наша найбільша сила, наш найбільший переконливий арґумент. В єдності наша перемога!

Трагедія Чіянґ Кай-шека

Минулої неділі китайці на Тайвані (Формозі) і поза нею відзначали 84-ті роковини Чіянґ Кай-шека, з формальним титулом президента Республіки Китаю, насправді — символа китайського націоналізму, який відкидає комунізм, як силу, ворожу духові й традиціям китайського народу. Чіянґ Кай-шек — професійний старшина, вихованець японської Військової Академії і перший командир Військової Академії Китаю, очолював національну революцію проти японської окупації, але мусів зразу ж боротися на два фронти, проти чужинецьких займанців і проти комуністичної контрреволюції. У Китаї повторилася історія України: селянські й робітничі маси пішли за гаслами комуністичної демагогії. Історики закидають Чіянґ Кайшекові, що він замало розумів вагу соціяльних реформ і перевів їх щойно на вигнанні, на острові Тайвані, куди в грудні 1949 року переїхав з двома мільйонами вірних йому військових і цивільних патріотів.

Чіянґ Кай-шек леліяв мрію визволити рідний край від комуністичних узурпаторів. Він уважав себе за леґального правителя 700-мільйонового народу, тимчасово під комуністичним правлінням. За такого визнавали його й З'єднані Стейти Америки і Об'єднані Нації і недавній ворогсусід Японія. Минулі тижні захитали всю ту будівлю надій: заповіджена подорож Ричарда Ніксона до Пекіну має ту реальну мову для Чіянґ Кай-шека, що ЗСА рішили „договоритися" з пекінськими комуністами, як дійсними володарями Китаю. Більшість держав - членів Об'єднаних Націй брутально виключили Вільний Китай зі свого гурту. Чіянґ Кай-шек зареаґував на це, як личить людині, вірній своїм принципам і своїй ідеології: він заявив, що „ніколи не захитається і не піде на компроміси з „бунтарями".

Чіянґ Кай-шек вірить, що комунізм в Китаї провалиться, і вернеться воля китайському народові. Покищо скріпилася влада комуністів у Китаї і зріс опозиційний рух тайванських автохтонів-націоналістів. Проте, хоч Чіянґ Кайшек зазнав політичної поразки, його особа заслуговує на пошану усього зовнішнього світу: за його невгнутість, його непохитну віру в остаточну перемогу волі.

БУНТ ПРОТИ ФІНАНСУВАННЯ ОН

Ще в ході старань Америки запевнити Китаєві „подвійну репрезентацію" в Об'єднаних Націях, себто, практично в Об'єднаних Націях, поруч із Комуністичним Китаєм також Вільний Китай, консервативний сенатор Джеймс Боклі з Ню Йорку заповів, що Америка повинна значно зредукувати свої платності до каси Об'єднаних Націй.

Після того, як в голосуванні на генеральній Асамблеї 25 жовтня ц. р. ця концепція подвійної репрезентації Китаю провалилась і не допущено навіть до голосування американської пропозиції, що виключення Вільного Китаю є „важливою справою", настрої в обох палатах Конґресу проти Об'єднаних Націй ще більше загострились. Не тільки названий сенатор Боклі й інші сенатори з правого крила Республіканської партії, але й обидва сенатські лідери — голови Демократичної партії в Сенаті Майкел Менсфілд і Республіканської Гжю Скотт, застерігшись, що не слід „мститися" на Об'єднаних Націях за їхнє становище в справі членства Китаю, висловилися також проти того, щоб Америка продовжувала грати ролю „багатого вуйка" для Об'єднаних Націй.

Державний секретар Вілліям Роджерс заявився також проти стосування у відношенні до Об'єднаних Націй будь - яких „відплатних заходів" і ствердив, що ЗСА коряться волі більшости Генеральної Асамблеї і приймають її рішення. Проте водночас він таврував розтратну господарку Об'єднаних Націй і вимагав зревідувати їх бюджет. Практично ці голоси зводяться до того самого висновку: Америка повинна змінити свою фінансову політику супроти Об'єднаних Націй. І хоч ліберальні члени Сенату та Палати Репрезентантів і ліберальні часописи виступають в обороні Об'єднаних Націй, як інструменту миру, отож установи, яка повинна існувати в інтересі також Америки, безумовно зросли в Конґресі і в цілій Америці настрої, серед яких сенатор Беррі Ґолдвотер міг заявити з прикметною йому різкістю і одвертістю: „Настала пора визнати, що Об'єднані Нації є антиамериканською організацією і є також проти волі. Настала пора, щоб ми відмовили їм всяку фінансову допомогу, щоб ми виступили з Об'єднаних Націй і просили Об'єднані Нації знайти собі головну квартиру поза кордонами Америки, в країні, яка більше відповідає філософії більшости голосуючих членів, у такому місці як Москва чи Пекін..."

Очевидно, голос сенатора Ґолдвотера — це крайність, і сам той сенатор, досвідчений політик і державний муж, знав, що він промовляв тільки для демонстрації. Але перемога комуністів і всіх тих, що підтримали комуністичне становище в справі членства Китаю проти становища Америки, безумовно підірвала довір'я Конґресу і широких кіл американського суспільства до вартости і важливости Об'єднаних Націй.

Нема сумніву, що в якійсь мірі це позначиться на дальшому ставленні ЗСА супроти Об'єднаних Націй і в більшій або меншій мірі відіб'ється на фондах, що їх Об'єднані Нації отримували досі від Америки. Було б природно і логічно, щоб американський Уряд витягнув практичні висновки з факту, що в справі, в якій був заанґажований американський престиж і на якій у великій мірі Америці залежало, проти Америки заявились великі і малі держави, її союзники і ніби приятелі, ба навіть такі, безпека яких залежить від збройних американських сил, як ось Ісляндія, і такі, які ввесь час свого державного існування користувались американською економічною допомогою, як Кіпр чи — ще більше — „невтральний" Ляос, що його уряд Суванни Фуми давно перестав би існувати, якби не американська зброя і американські гроші...

З-посеред 59 держав, які 25 жовтня голосували проти резолюції ЗСА, 43 держави мали отримати разом півтора більйона долярів допомоги від Америки, а 12 держав, які стримались від голосування, мали дістати дальших 813 мільйонів. Між тими, які виступили проти американського становища, були також 6 держав - членів Атлантійського Союзу (НАТО), а дві членські держави „стримались". На цій основі сенатор Джордж Ейкен з Вермонту логічно заявив: „Західні держави заявили нам учора, що вони хочуть, щоб ми забрали свої війська з Европи, і я власне є за те".

Отож голосування в Об'єднаних Націях скріпило ізоляціоністичні тенденції в Конґресі і в суспільстві. А коли вони не виявляться в практиці, бо Уряд президента Ніксона є рішуче антиізоляціоністичним, то можуть мати успіх в одному: зменшенні грошових субсидій для Об'єднаних Націй.

Це може стати для тієї установи великим ударом. Бож у звідомленні на 26-ту сесію Генеральної Асамблеї ОН, яка відкрилась 21 вересня ц. р., генеральний секретар У Тант писав, що минулого року він кількакратно мав „труднощі" з виплатою платень штабові ОН, і ситуацію врятувала тільки добра воля „кількох держав", які погодилися вплатити до каси ОН суми на рахунок своїх майбутніх членських внесків. „Після десяти і більше років дефіциту у фінансуванні мирових місій, Об'єднані Нації можуть опинитися перед фактом, що вони є збанкрутованою організацією", — заявив У Тант. Ясно, що між тими „ількома державами", які минулого року врятували ОН від фінансового банкрутства, були З'єднані Стейти. А між тими, які завинили мільйони Об'єднаним Націям, є СССР, його сателіти, Франція і інші.

Бюджет ОН, що становив

(Закінчення на стор. 3-ій)

К. Крупський

МИРНЕ ЗМАГАННЯ

(1)

Ще до часу другої світової війни суперництво між мілітарно сильними країнами світу звичайно розв'язувалось на полі бою. До такої розв'язки доходимо через виповідження війни або через несподіваний напад однієї країни на другу.

Знавці твердять, що теперішній несподіваний напад однієї потуги на другу був би жахливою катастрофою для них обох, і тому загроза обопільної катастрофи відвертає можливість мілітарного зудару між ЗСА і Совєтським Союзом. Доказів на це дуже багато, а недавно долучився ще один промовистий, а саме — президент Ніксон, знаний як завзятий противник комунізму, рішив відвідати не тільки Китай, але й Москву, очевидно, не в цілі погроз одним і другим, а з метою шукати мирний спосіб для розв'язки важливих міжнародних проблем.

Факт виключення мілітарного зудару між великими потугами світу посилює змагання між ними в сферах політичній, духовій та господарській.

Ми так призвичаїлися до цих тепер діючих форм змагання, що навіть не здаємо собі справи з того, на яку широку скалю вони діють. Для прикладу вкажемо лише на одну форму змагання в сфері політично - духовій. Ця форма змагання почалася після укладення поміж ЗСА і Совєтським Союзом договору про так званий культурний обмін, який збоку СССР діє в ЗСА дуже динамічно, головно через поширювання совєтської літератури. Крім того деякі американські книжкові видавництва роблять велику прислугу Москві інтенсивними перекладами російської літератури на англійську мову.

Вже понад десять років московська „Международная Книга" має в ЗСА декілька представництв, які збувають велику масу книжок, періодиків, журналів та газет.

Переді мною минулорічний каталог одного з тих представництв. Це каталог книжок англійською мовою, перекладених з російської мови. На 80 його сторінках бачимо 1322 позиції, що охоплюють книжки з літератури, різних ділянок науки, техніки і політики. Серед політичної літератури бачимо назви, що звучать дуже „протикапіталістично".

З часто видаваних цим представництвом каталогів російською мовою довідуємось про те, що власником книгарні є білий емігрант, який тепер живе в добрих відносинах як з громадою білої еміграції, так і з тими, що торгують з ним із Москви. Він успішно розвинув своє підприємство. Кілька років тому закупив в Америці велику російську книгозбірню (мабуть, від якоїсь російської організації), що начисляла понад півмільйона книжок і набув нове, просторе приміщення. Відкриття його книгарні відбулося в присутності російських православних священиків, церковного хору, почесних членів російської громади і американських гостей.

Обкладинки реґулярно видаваних і добре впорядкованих каталогів цієї книгарні присвячується пам'яті російських письменників і полководців, таких, як Кутузов, Суворов, а з теперішніх — маршал Жуков. На деяких виднюють світлини „сокровищ" російської культури та архітектури — Ермітаж, Кремль...

З вміщуваних на початкових сторінках каталогів листів - подяк бачимо, що ця книгарня продає багато книжок до бібліотек університетів, коледжів і навіть середніх шкіл.

Здавалося б, що для СССР, країни, яка розляглася на майже шостій частині суходолу, вже непотрібна реклама, а тим часом переконуємося, що вона найбільше з-поміж усіх інших країн вкладає в рекляму капіталу. Коли ж до цього додамо декілька американських видавництв, які інтенсивно займаються перекладами творів російської літератури на англійську мову, то побачимо що договір про культурний обмін виконує не абияке завдання в творенні мітів московського великодержавства та його непоборности.

Переді мною популярний американський журнал рецензій, в якому на цілій сторінці реклямується російську літературу в перекладі на англійську мову. Щоб здобути передплатників на періодично видавані переклади російської „клясики", в оферті видавництво пропонує „Війну і мир" Толстого в трьох томах в люксусовій оправі тільки за 2.95 дол., а зовсім задарма таке ж люксусове видання „Вини і кари" Достоєвського, яке одержать всі ті, що зголосять свою передплату протягом п'яти днів. Крім цього кожен зголошений одержить в подарунок репродукцію середньовічної російської ікони „Св. Юрій і змій". В реклямі заохочується читачів запізнатися з російською жінкою в особі Наташі з „Війни і миру", а також з добросердечним російським народом і, очевидно, з його переможними героями.

Зрозуміло, що згідно з договором про культурний обмін американці можуть поширювати в Совєтському Союзі відомості про Америку та американський нарід. На жаль, так воно не є. Можливо, що причиною цього є відмінність політичної і державної систем партнерів. Система одного партнера зродилась і розвинулась на принципах демократії, а система другого — на обмані та пропаґанді. Ці факти відомі кожній освіченій людині.

(Продовження буде)

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ, ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

НА БУДЕНЬ І СВЯТО

Редаґує Любов Коленська

ПЛЯНУЄМО БЮДЖЕТ

Майже кожна новоодружена пара гарячково старається купити дім десь на передмісті, серед зелені, в якнайкращій дільниці. Незабаром находить вимріяний дім — в сумі 35 000 долярів, на базі 30-літнього морґеджу у формі місячної сплати по 280 дол. В цьому домі не тільки три спальні, пивниця з барою, але й сад на 20 000 квадратних стіп — площа, якої не постидається і ботанічний сад. І жінка захоплюється: „Чи ти можеш собі уявити, яка розкіш плекати такий сад?!" Дійсно знаменитий набуток!

Але, на жаль, купно такого дому, як підмічує „Рідерс Дайджест", може виявитися трагічною пасткою для недосвідченого подружжя, молодих людей, що досі жили у винаймленому помешканні. Перш усього — до такої хати потрібно безліч меблів, різного садового знаряддя, цю велику хату (уявіть собі ситуацію, коли жінка мусить працювати поза домом) треба постійно чистити, мити, час від часу малювати. Це саме із садом, де чоловік мусить обернутись на електричну машину, щоб повитягати усіляку хопту, насадити деревець і кожного року підстригати живопліт. І цим людям не в гадці, що місто швидко розростається, а з тим подвоюються та потроюються податки. Тому, принаймні на самих початках, краще затриматися на винайомленому помешканні і поволі, обережно підшукувати власний дім, відповідний до фінансових спроможностей.

Інші турботи можуть трапитися тоді, коли одна родина має кілька авт. І тут ледве ви кінчаєте сплачувати перше авто, а вже сунеться на вас обов'язок сплачувати друге. Далі — додаткове постачання бензини, асекурації, направи... хіба не краще обмежитися одним автом, а коли ви вже й набули друге, то чимшвидше продати його і гроші використати на сплату інших численних боргів. Чи не краще, коли вже вам конечно потрібно десь поїхати, скористати з таксі або навіть вирентувати авто?

Бувають випадки, коли чоловік хоче показати себе перед сусідами і приятелями. Він обсипає свою жінку вибагливими подарунками, купує найкращі меблі, люксусове авто — борги ростуть і вкінці фінанси цієї пари ексльодують. Тут жінка, маючи досить здорового глузду, може тактовно відтягати чоловіка від купування всіляких витребеньок і надто вибагливих речей.

Сейлсмен, виїжджаючи з дому, забуває про свій скромний життьовий позем і на свою подорож замовляє квиток у першій клясі літака, ночує в найкращих готелях, обідає в люксусових ресторанах, де харчі, вина і обслуга не із „його світу". Повертаючись додому, він стає знов звичайним чоловіком із помірною платнею і пробує жити далі із поважною діркою в бюджеті — і одного дня, на превелике своє здивування, опиняється у великих боргах. І щойно тоді переконується, що, замість платити за полуденок 10 долярів — може легко обійтися „гамбургером"...

Ще одна фінансова пастка — це різного роду „габбі" — переважно у чоловіків. Інколи вони дуже коштовні. От він починає ґрати в ґольфа. Ясно, що закуп кількох ґольфових м'ячів — це дрібниця, але пізніше це його веде до дорогого ґольфового клюбу. Або закуп 50-долярової фотографічної камери приводить з часом до заготівлі численного фотографічного виряду: лінз, фільтрів, хемікалій — окремої кімнати - фотолябораторії. А це все коштує сотки долярів. Часом наловлена рибалкою - аматором риба коштує йому 50 долярів... за фунт. Переважно „габбі" корисні, вони додають життю кольориту, але треба обережно і розумно комплектувати усякий виряд, оглядаючись на „задні колеса".

Гляньте, скільки по ваших шафах одягу. Чи дійсно все воно потрібне? Деякі чоловіки в погоні за елеґантним одягом і різними дрібничками перевершують жінок. Часами вони нишком, приховуючись від жінки, купують те чи інше, бо їм усе бракує ґардероби. Але, ніде правди діти, таки жінки більше витрачають грошей на одяг. Бувають випадки, коли жінка не працює, а її чоловік на відповідальному становищі і повинен бути елеґантно зодягнутим, але ходить опущений, бо всі гроші йдуть на сукні жінки. І це шкодить його кар'єрі, а від нього залежить фінансовий статус обопільного фінансового покращання.

Деякі батьки засипають своїх дітей іграшками, убраннями, задовольняють усі їхні примхи і більше витрачають грошей на дітей, як на себе, мовляв, нехай хоча б вони мають усього подостатком, не так, як колись ми... Це в першу чергу шкідливо впливає на характер і духовий розвій дитини, а потім — діти байдужніють від надміру іграшок і вже не радіють ними.

Скільки людей купують, ідучи за примхою, гаразд не продумавши, що саме купують. Або трапляються інші випадки, коли, припустім, жінка дістає 5 долярів тижневої підвишки. Тоді вони обидвоє із превеликої радости влаштовують для знайомих прийняття — коштом 200 долярів. Це якраз стільки, скільки принесе їй сума річної підвишки. Багато людей купує, не застановившись чи дійсно цього закупу їм потрібно.

Щоб не вловитись у ці фінансові пастки, потрібно самодисципліни. Для здорової фінансової господарки конечним є баланс прибутків і видатків. Жити понад стан — це не тільки некорисно, але й, уживши легкого слова, — нерозумно.

А скільки у нас тепер весіль: сотки гостей, що з них багато чужих не лише поміж собою, але й молодої пари, море шампану, тисячі долярів на строї, на весільне прийняття. А на допомогу чекає безліч потребуючих людей, на полицях книгарень валяються сотні забутих книжок, оглядаються за передплатниками українські журнали, на нашу пожертву очікує багато добрих справ і цілей.

ІЗ СВІДЧЕНЬ ІБРАГІМА

(15)

Далі я перейду до питання, пов'язаного з першим. Це — питання нерозуміння на Заході психіки російського народу. Таємниці там, звичайно, ніякої немає. Таємниця виникає для Заходу з дуже простої причини: не можна ввійти в психіку іншого народу, якщо ти не будеш жити серед того народу. Той, хто живе там, сміється над цим виразом: „таємнича російська душа". Я мав нагоду розмовляти в Ізраїлі з нашими дипломатами, які жили в Совєтському Союзі по року, по два. Вони чудово володіють російською мовою, їздили по країні, але це — західні люди. І я переконався, що вони російського народу зовсім не розуміють.

Що я хотів би вам сказати про психіку росіян? На мою гадку — можете з нею погоджуватись чи ні — в Росії не вірять на слово і не вірять в людину. В кожній людині підозрівають обманця, брехуна, настроєного проти тебе. Це ви можете побачити всюди: і у відносинах між людьми, і в державних стосунках. Є давня приказка: „Москва словам не вірить, Москва сльозам не вірить". Ви можете плакати, можете гинути у них на очах, вони може й поплачуть із вами, але вірити вам не будуть.

Або другий приклад. Багато чужинців, які їздять до Совєтського Союзу, повертаються і з захопленням розповідають про те, який то гостинний російський народ. А вся та „російська гостинність" — все це чистісінька театральна вистава, в якій бере участь уся країна, навіть без особливої підготови. Це робиться з різних причин: деякі бояться сказати чужинцеві щось погане, стараються показати йому все гарне, боячись КҐБ. Деякі, з почуття спротиву Заходові, виставляють гарне напоказ, а погане приховують. У деяких внутрішнє почуття приниження змушує їх говорити тільки про добре і показувати тільки добре. А що фактично? Фактично — страшне становище, країна убога, боса, в чергах старається показати всьому світові, що в ній усе чудово, що все дуже добре.

В часах Хрущова кружляв такий анекдот. Іде Хрущов з групою чужинців вулицею. Назустріч — колгоспник. Ну, чужинці зацікавились, запитують: „Чи не сказали б ви нам, для чого приїхали в Москву із села?" — А той відповідає: „Аякже, можу сказати. Ось у мене автомашина „Волґа", так я тепер хочу „Чайку" купити. Стара мені каже, що вже набридла „Волґа". Та ще й холодильник у мене малуватий — хочу новий купити". Чужинці в захопленні: колгоспник приїхав по нове авто, по новий холодильник! Ну, і Хрущов задоволений. А після того каже він аґентові КҐБ: „Ану приведи мені того колгоспника, я хочу сам-на-сам з ним поговорити". Приводять колгоспника. Хрущов і запитує його: „Я розумію, що ти брехав отим чужинцям, а чого ти дійсно приїхав у Москву?" — „Чого приїхав? Таргани заїли, дусту хочу дістати, дусту у нас в селі немає!" Може не знаєте, що таке „дуст"? Це спеціяльний порошок проти вошей і блощиць. В СССР тих паразитів повно, ви можете набратись їх і в потязі, і де завгодно.

Скажіть мені, коли і де вигравала західня дипломатія в переговорах з росіянами? По-моєму, ніде і ніколи за винятком Гітлера. Алеж нацисти це ті самі комуністи, лише в іншій шкурі. Отже падлюка обіграла падлюку.

Одночасно згадайте, що в тих рідких випадках, коли Захід проявляв свою силу, то він відразу ж перемагав. Коли на Тайвані було критичне положення, і З'єднані Стейти заявили, що постріл по Тайвані — це постріл по Америці, Хрущов негайно наказав припинити там воєнні дії. Коли на Кубі були совєтські ракети, Америка поставила питання руба — і Москва відразу ж піднесла руки. Це тому, що сила, проявлена на Заході, викликає в Росії негайну реакцію: якщо б'ють по зубах, треба відходити набік, а коли розмовляють ввічливо, то можна самому дати по зубах.

Зверніть увагу ще й на такий факт. Автомобіль якогось совєтського дипломата в З'єднаних Стейтах вимастять багном чи поб'ють у ньому шиби. Як на це реаґують в Совєтському Союзі? Негайно ж розбивають шиби в автах двох-трьох американських дипломатів. Чому? Бо там добре знають, що в Америці в автомобілі совєтського дипломата вибили шиби люди, невдоволені політикою Москви. А в Совєтському Союзі автомобілі б'є хто? — співробітники КҐБ.

Тепер розповім вам про стан промисловости в СССР. Я працював в юридичній консультації в промисловості і знаю про взаємовідносини між совєтськими підприємствами.

Мені довелося багато разів чути на Заході: „О, совєтська промисловість — це дуже сильна промисловість!" Багато людей, навіть фахівців, казали: „Подивіться, які вони випускають танки, літаки, ракети!" Мені залишалось тільки усміхатись.

Скажу коротко. Поперше, в совєтській промисловості страшенна неузгідненість. Там, де питання стоїть про комплектуванні виробництва, де один завод працює на деталях, що їх дістає з інших заводів, там систематичні „прориви", бо ні один із заводів не виконує своєї програми вчасно. Мені довелося працювати й у військовій промисловості. Коли б ви бачили, який там балаган, то й волосся на голові втало б.

Скільки разів ви, можливо, читали в совєтській пресі, що треба боротись із „штурмівщиною" на підприємствах. Можливо, читаючи це, ви пропускаєте це слово повз увагу. А що таке „штурмівщина"? Це те, про що не раз казав Косиґін, а до нього Хрущов, а перед Хрущовим ще Боґ-зна хто. Отже приблизно 10-12 днів на початку кожного місяця вся промисловість Совєтського Союзу стоїть, бо не має деталів для комплектування виробництва. Працюють лише ті заводи, які виготовляють деталі. А потім за 15-20 днів, що ще залишились, виконується програма всього місяця: працюють понад нормові години, працюють без днів відпочинку, і в загальному програму таки стараються виконати, бо інакше не дістануть не лише премій-нагород, а може й зарплатні.

Такою „штурмівщиною" досягають тільки одного — страшенно низької якости.

(Далі буде).

В РИМІ ОФІЦІЙНО ПРОГОЛОШЕНО АРХИЄПИСКОПСЬКИЙ СИНОД УКЦЕРКВИ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

подібно ,як такою жертвою впала агенція АП, із шкодою для доброї справи.

Акція мирян

В Римі, як уже інформовано, перебуває тепер двісотки паломників з Америки і Канади, між ними відомі й передові діячі мирянського руху за патріярхат, які в згоді та в порозумінні із своїми Владиками намагаються зі свого боку причинитися до успішного відбуття та закінчення Синоду. З цієї мирянської ініціятиви вже минулої суботи й неділі, як ще не було певности, чи Синод буде скликаний, цілий ряд установ і осіб з Америки й Канади вислали до Риму до своїх Владик телеграми з проханням, щоб вони доклали всіх зусиль та допомогли Верховному Архиєпископові здійснити його великі задуми. Одною з перших установ, що таку телеграму вислала, вже минулої суботи, 30-го жовтня, був Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу, промовляючи в імені своїх членів католицького віровизнання. Після скликання Синоду та одноодушної постави всіх Владик, безпредметні вже є тепер телеграми чи листи до поодиноких Владик, натомість — як інформують з мирянських кіл з Риму — цілком на місці будуть та матимуть свою вимову телеграми до Верховного Архиєпископа із запевненням повної мирянської підтримки для Синоду, як і телеграми чи листи до Папи Павла VI з проханням, щоб він ці синодальні наради українських Владик благословив. Дві такі телеграми були вислані від Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу в понеділок, 1-го листопада. Для прикладу, в чому справа, подаємо їх точний текст в англійському оригіналі.

His Beatitude
Cardinal Josyf Slipyj
Palazzina dell Arciprete
Citta dell Vaticano
Roma, Italy

The Supreme Executive Committee of the Ukrainian National Association expresses its deep admiration and sincerest gratitude for your address defending our persecuted kinsmen and Church in Ukraine and your protest against Vatican's continued "diplomatic silence" in these matters. Our Committee welcomes your decision to hold Fifth Synod of Ukrainian Catholic Bishops in Rome and pledges full support of your actions.

Signed:
Joseph Lesawyer,
President

His Holiness
Pope Paul VI
Vatican City
Rome, Italy

The Supreme Executive Committee of the Ukrainian National Association and its 90,000 members in United States and Canada received with deep reverence statements of Archbishop-Major Cardinal Josyf Slipyj and Ukrainian Bishops attending World Synod, defending persecuted Church in Ukraine. We are overjoyed with news of commencement of Synodal deliberations of all Ukrainian Bishops, wholeheartedly support these deliberations and join their request for bestowal of your Holiness' Apostolic Blessing on their activities.

Signed:
Joseph Lesawyer,
President

Міжнародна увага

П'ятий Архиєпископський Синод УКЦеркви, що відбувається тепер в Римі, має повну міжнародну увагу, як про це свідчать майже щоденні повідомлення в пресі, при чому відомі суперечності з Ватиканом видвигається на перше місце. Характеристикою цієї уваги може послужити вже друге під ряд повідомлення „Ню Йорк Таймсу", надруковане у виданні з 2-го листопада на 3-ій сторінці під заголовком: „Українські Єпископи не слухають Ватикану, відбувають Синод". У цьому повідомленні спеціяльного кореспондента „Н.Й.Таймсу" Едварда Б. Фіске, датованому в Римі 1-го листопада, сказано:

Кардинал Йосиф Сліпий, тепер екзильний голова Української Католицької Церкви, формально повідомив сьогодні вечером, що він і 15 Єпископів зібралися тут на „синод". Він прохав про папське благословення для зустрічі, хоча Ватикан зайняв становище, що Українська Церква не є компетентна відбувати такі церковні зібрання. З ватиканськими представниками не можна було зустрітись для їх коментарів. Канонічну суперечку між Українською Церквою і Ватиканом увидатнює твердження українських католиків, що Ватикан занедбав висловитись проти гноблення їхньої Церкви в Совєтському Союзі, де вона колись нараховувала шість мільйонів членів, але тепер є нелегальною через те, що більшою користю вважається здобуття поступок для католиків латинського обряду в Латвії і Литві.

Закидувана Ватиканові пасивність була предметом пристрасної промови Кардинала Сліпого десять днів тому на Синоді Єпископів, світовій єпископській конференції, що відбувається у Ватикані.

Проголошення [Синоду УКЦ] відбулося у формі короткої заяви 79-літнього голови Церкви східнього обряду в храмі свв. Сергія і Вакха близько Коліссеум.

Ватикан був у конфлікті з українськими католиками відносно засягу, в якому вони могли б самі управляти своїми справами. В протилежності до того, як справа мається з більшістю інших Церков східнього обряду, що є в унії з Римом, українці не мають патріярха і не мають повновластей номінувати і висвячувати своїх єпископів. Вони твердять, що ці привілеї були їм гарантовані Другим Ватиканським Собором. Ватикан зайняв становище, що патріярхальна форма управління, включно з правлячим Синодом Єпископів, вимагає означеної географічно території, якої екзильний український провід не має.

Кардинальський собор зійшовся в Римі з кінцем тижня. Першою справою на порядку нарад було, чи Сліпий і 15 з-поміж 20 українських єпископів поза Совєтським Союзом не слухають Ватикану і визначать своє зібрання як синод з законодавчою владою. Кардинал Сліпий, що відбув 18 років в совєтському таборі каторжної праці перед його звільненням Нікітою С. Хрущовим в 1963-му році, відмовився коментувати порядок нарад Синоду" — закінчує свою вістку „Н.Й.Таймс".

∴

Від редакції: З уваги на друк актуальніших матеріялів, заповіджені репортажі ред. Зенона Снилика про торжественне посвячення храму свв. Сергія і Вакха та зв'язані з цим імпрези будуть надруковані в дальших числах „Свободи".

ВОЛОДИМИР ЛУЦІВ ВИСТУПИТЬ У РОЧЕСТЕРІ

Рочестер (Б.Г.) — Міжнародної слави український тенор Володимир Луців, бандурист-віртуоз, виступить на листопадовій академії дня 7 листопада в залі Іст Ридж Гайскул Авдіторіюм, о годині 5,30 по полудні з багатим репертуаром. Своїми виступами, останньо у Тель Авіві та в Єрусалимі, він з'єднав для української спільноти багато приятелів та подив для українського вокального й інструментального мистецтва, зокрема його чарівної бандури. Вол. Луцеву пригриватиме на фортепіяно здібна піяністка, докторант музичної консерваторії Істмена, п-а Леся Борисенко.

ВИСТАВКА СКУЛЬПТУР

Торонто. — Виставка металевих скульптур відбудеться в неділю 21-го листопада і триватиме до суботи 4-го грудня кожного дня від 2 до 5-ої години. Виставка праць Івана Микитюка буде в Інституті Св. Володимира, при 620 Спадайна вул. у Торонті.

„УКРАЇНА — 201"

Київський радіозавод розпочав серійний випуск невеликого розміром транзисторного радіоприймача, під назвою „Україна" — 201". Відрізняється він від попереднього приймача „Меридіян" тим, що має кращий звук, працює на шести діяпазонах, має магнітну антену і головне — може працювати не тільки на батерійках, а й на електричному струмі із звичайного вмикача в помешканні. „Правда" з 26 жовтня писала, що „це вперше в малогабаритному приймачі встановлений спеціяльний бльок для електроенергії з мережі". Транзисторний радіоприймач „Меридіян" мав успіх за кордоном, його замовляли з різних країн, тепер замовлятимуть удосконаленіший — „Україну — 201".

Купуйте в підприємствах, які оголошуються в „Свободі"!

6-ий Двомісячник Української Дитячої і Молодечої Книжки

Як за попередніх літ, так і цього року у листопаді-грудні буде проводитись інформативно-пропагандивна акція — Двомісячник Української Дитячої і Молодечої Книжки (ДУДМК), з поширенням також на літературу для молоді.

Це вже 6-ий раз Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді проголошує цю акцію, закликаючи й заохочуючи до її проведення всю українську громадськість на терені ЗСА й Канади, передусім організації, педагогів, виховників, школи, батьківські комітети та організації молоді. ДУДМК, що має за завдання пригадати й пожвавити справу поширення рідної книжки та преси для дітей і молоді, одержав недавно благословення Ієрархії обох українських церков і запевнення всебічної підтримки збоку українських політичних, громадських, освітніх і господарських централь.

Рідне друковане слово — сторож рідної мови та гарантія її збереження серед молодого покоління. Воно — носій українських моральних і культурних цінностей, без яких молода людина на чужині загубить свою українську свідомість. Такі незаступні чинники збереження тієї свідомости, як рідна Церква і рідна школа, не можуть обійтись без своєї головної зброї — рідного друкованого слова, що єдине може сповнити їх живим і творчим рідним духом.

Проголошуючи 6-ий ДУДМК, Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді закликає і просить весь український актив відповідально провести цю акцію шляхом влаштовування відповідних імпрез: літературних вечорів, виставок видань для молоді, конкурсів юних бібліотекарів і читачів, датками на видавничий фонд „Нашим Дітям"— ОПЛДМ, а також масовим набуванням рідної виховної літератури у видавництвах і книгарнях та масовим передплачуванням доброї дитячої та юнацької преси.

Наше гасло на листопад-грудень ц. р.: „Не може зватись українським той дім, де дитина не має своїх видань рідною мовою! Купити і прочитати книжку коштує так мало, а дає так багато!"

Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді ім. Л. Глібова

БУНТ ПРОТИ ФІНАНСУВАННЯ ОН

(Закінчення зе стор. 2-ої)

168,420,000 долярів, був зредукований згодом до 139,-295.875. Формально ЗСА платили 31 відсоток бюджету ОН, але насправді, разом із дотаціями на різні агенції Об'єднаних Націй, платили понад 40 відсотків, в які входив щорічний членський внесок у висоті 52,000.000 дол. Саме в останніх днях зголошено до Сенату внесок на 141 мільйон для різних агенцій ОН. Конгрес уже затвердив 115 мільйонів. Деякі сенатори старалися тепер цей закон завернути назад до Бюджетової комісії. Цей внесок перепав, але в усіх законодатців і в усіх сірих людей мусить викинути сумнів: чи дійсно варто витрачати сотні мільйонів долярів американських податківців на установу, яка діє проти інтересів Америки, яка стала тереном протиамериканської пропаганди та протиамериканських демонстрацій?!

І. К-н

З великим смутком ділимося сумною вісткою, що дня 30-го жовтня 1971 року упокоївся в Бозі на 78-му році життя наш Найдорожчий

МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

ВАСИЛЬ ЦЕНКО

уроджений в Синевідську Нижнім, член 170-го Відділу УНСоюзу.

ПАРАСТАС у вівторок, 2-го листопада 1971 р. о год. 7:30 вечора у похоронному заведенні Литвин і Литвин, 801 Спрінгфілд Аве., Ірвінгтон, Н. Дж.

ПОХОРОН у середу, 3-го листопада 1971 р. о год. 9-ій рано з церкви св. Тройці на український православний цвинтар у Бавнд Брук, Н. Дж.

Горем прибиті:

ДРУЖИНА, СЕМЕРО ДІТЕЙ, СІМНАДЦЯТЬ ВНУКІВ І ЧОТИРИ ПРАВНУКИ

Ділимося сумною вісткою з Родиною та Приятелями, що дня 13-го серпня 1971 року в лікарні у Торонті, Онт., Канада, після серцевої недуги відійшла у Вічність, прийнявши Найсвятіші Тайни наша Найдорожча СЕСТРА і ТЕТА

бл. п. ВЛАДИСЛАВА з ВИШИНСЬКИХ ЧУБРЕВІЧ

народжена Вишнюки — Львів.

ПОХОРОН відбувся 18-го серпня 1971 року в Парма, Огайо, ЗСА.

У глибокому смутку:

сестра — ВАЛЄРІЯ ТУРЧИК з мужем
сестрінки: РЕНАТА ТІСДАЛЕ з мужем
ХРИСТИНА ДМИТЕРКО
Родина на Україні та в Польщі

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність 16-го вересня 1971 року наш Найдорожчий БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п. о. ВАСИЛЬ СОЛОВІЙ

Почесний Крилошанин Львівської Консисторії.

Цією дорогою складаємо щиру подяку Родині, Приятелям, Товаришам шкільної лавки і Знайомим, які відвідували часто Покійного в часі Його недуги і Всім, що зблизька і здалека прибули віддати Покійному останню прислугу своєю участю в похоронних відправах.

Перш за все дякуємо Високопреосв. Митрополитові Кир Амвросієві і Його Преосв. Єпископам-Помічникам Кир Іоанові і Кир Василеві за відправлення Парастасу та похоронної Служби Божої.

Сердечну подяку складаємо Всечеснішому Духовенству: о. пароховi радн. Т. Бариляковi, о. шамб. М. Харині, о. мітр. С. Тиханському, о. радн. В. Головінському, о. проф. М. Пироговi, о. шамб. П. Мельничукові, о. сов. І. Лебедовичеві, о. сов. Л. Дорошеві, о. д-рові Н. Корбі, ЧНП, о. д-рові М. Любачівському, о. шамб. О. Крохмальному, о. дек. Б. Єкакові, о. дек. Ю. Дубицькому, о. проф. І. Сохоцькому, о. сов. Я. Захаріясевичеві, о. сов. М. Старухові, о. д-рові І. Нагаєвському, о. І. Черніцькому, о. В. Грабцеві, о. Р. Дубицькому, о. Р. Ковалеві, о. М. Кечавановi й о. Р. Попівчакові.

Щиро дякуємо п. Процишинові з Честеру і п. Мочерюкові за гарний спів під час похоронів.

Щиро-сердечна подяка за теплі прощальні слова під час похоронних відправ і тризни о. проф. М. Пироговi, о. шамб. П. Мельничукові, о. радн. Т. Бариляковi, о. шамб. М. Харині, п. нотареві В. Рудницькому, д-рові М. Рибакові, пані М. Стефанишин, п. проф. Козакові і п. інж. С. Кульчицькому.

Дякуємо давнім Парохіянам села Пуків і Парохіянам Куртіс Бею, що прибули віддати своєму Пароховi останню прислугу.

Щира подяка ВП. Паням із 10-го Відділу СУА і Марійської Дружини, які занялися приготуванням тризни. ВП. Панам Докторам: А. Лемішці, Ю. Бережницькому і Р. Дикому щиро дякуємо за солідну лікарську опіку та поміч у часі недуги Покійного.

Ми невимовно вдячні Всім, що зложили співчуття і жертвували Служби Божі, або датки на Фонд „Церква в Потребі", чи інші цілі і Тим, що прислали квіти.

Панству Насевичам, власникам похоронного заведення дякуємо за старанну й добру обслугу.

На кінець дякуємо Всім Тим, що в своїх молитвах згадали Покійного.

Нехай Всевишній винагородить!

Горем опечалена — РОДИНА

Замість квітів на могилу бл. п. о. Крилошанина ВАСИЛЯ СОЛОВІЯ на „Церкву в Потребі" складають:

Бувші Парохіяни села Пуків	$78.00
Проф. Юрій і Орися Яримович	25.00
п-ство Богдан і Слава Скасків	20.00
п-ство Степан і Марія Турчин	10.00
інж. Євген Шавала з родиною	20.00

У безмірному смутку повідомляємо Рідних і Приятелів про отримaну телеграму з України з вісткою, що в неділю, 24-го жовтня 1971 року, ранком, по довшій і тяжкій недузі, помер на 53-му році життя наш Дорогий СИН і БРАТ

сл. п. АДРІЯН ЯРОСЛАВ ТРИТЯК

Покійний був будівничим, підстаршиною 1 УД УНА, і ранений під час боїв під Бродами, попав у неволю та був засланий на тяжкі роботи в Сибірі. Звільнений з ослабленим здоров'ям по 13-ти літах ув'язнення, замешкав в Городку коло Львова й там одружився.

Залишив у тяжкому смутку дружину Дарію із сином Богданом.

Похорон відбувся 26-го жовтня 1971 р. на місцевий цвинтар.

В горю:

МАРІЯ й ЙОСИФ І. — батьки
ОЛЕГ С. — брат

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ мого Найдорожчого МУЖА

бл. п. СТЕФАНА МРИГЛОДА

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ З ПАНАХИДАМИ

в середу, 10-го листопада 1971 року

в ЦЕРКВІ СВ. ЮРІЯ в НЮ ЙОРКУ і в СОБОРІ СВ. СОФІЇ в РИМІ

До ласкавої участи в Богослуженнях і про Молитви в намірені Покійного просить прибита горем і смутком

дружина МАРІЯ з МАТУСОВИХ МРИГЛОД

КОМІСІЯ ФОНДУ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА І ІНІЦІЯТИВНА ГРУПА МИРЯН

запрошує Організації і все Громадянство Ньюарку — Ірвінгтону і околиці взяти масову участь в

МОЛЕБЕНІ

на інтенцію

Синоду Українських Єпископів в Римі

який відправлятиметься

ТРИДНІВКОЮ

в ПОНЕДІЛОК, ВІВТОРОК і СЕРЕДУ — 1-го, 2-го і 3-го листопада 1971 року

в церкві св. Ів. Хрестителя в Ньюарку

о год. 7:30 увечері

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ у НЮ ЙОРКУ

П'ятниця, 5-го листопада 1971 року

ВЕЧІР ПІСНІ Й АНСАМБЛЮ

Учасники: К. Таранова, Х. Ступників, А. Юрків, А. Кейс, Р. Шкарларовський.

Музичний керівник: проф. С. Крахно.

Початок о год. 7:30 веч.

ЩОЙНО ПОЯВИЛАСЯ З РАМЕНИ КАРПАТСЬКОГО СОЮЗУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ КНИЖКА П. З.

„ТРАГЕДІЯ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ"

Книжка має 69 сторінок — Ціна 2.00 дол.

Замовлення разом з грошовою оплатою слати на адресу:

CARPATHIAN ALLIANCE
2 East 79th Street New York, N.Y. 10021

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧА СЕКЦІЯ УВАН та ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО"

ВЕЧІР ПРИСВЯЧЕНИЙ 100-РІЧЧЮ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

У ПРОГРАМІ: ЙОСИП ГІРНЯК — вибрані новелі В. Стефаника; Д-р ДАНИЛО СТРУК (Торонтський Університет) — „Творча неповторність Стефаника", есей; ЮРІЙ СТЕФАНИК (Едмонтон) — Спогади — Міркування сина про Батька; Д-р ІВАН ПОДЮК (Сиракюзи) — „Василь Стефаник перед заходом сонця", спогад особистого лікаря письменника.

Вечір відбудеться в суботу, 6 листопада 1971 р., год. 6 веч.

Велика заля УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
140-142 2nd Avenue, New York, N.Y.

ЗАЛЯ:

Fashion Institute of Technology
227 WEST 27th STREET NEW YORK CITY

Субота, 20 листопада 1971, год. 7 веч.
Неділя, 21 листопада 1971, год. 4 по пол.

Квитки вступу „АРКА", „ЕКО", „Самопоміч" і при Касі

МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ в НЮ ЙОРКУ

ЗАПРОШУЄ ВСІХ НА

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Відкриття: І. РОЖАНКОВСЬКА ← В ПРОГРАМІ → Промова: П. АНДРІЄНКО-ДАНЧУК

МОНТАЖ ІЗ ДРАМАТИЧНИХ ТВОРІВ ПОЕТЕСИ у виконанні: „СТУДІЇ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА" ЛІДІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ в НЮ ЙОРКУ

Постава: ЛІДІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА
Музичне оформлення: ІГОР СОНЕВИЦЬКИЙ
Хореографія: ОЛЬГА КОВАЛЬЧУК-ІВАСІВКА
Оформлення сцени і костюми: МАРІЙКА ШУСТ
Світло: ІВАН КЛЮФАС

Новий декан і нові члени факультету в Менор Джуніор Коледжі

Дженкінтавн, Па. — Єдиний український католицький коледж для дівчат різних віровизнань, який відзначає 25-ліття з часу заснування під проводом невтомних Сестер Василіянок, дістав у цьому навчальному році видатне оновлення серед членів факультету — викладачів і професури. Президент Менор Джуніор Коледжу Мати М. Ольга дістала поміч в енергійній Преп. Сестрі Соломії Бердар, яку призначено на віце-президента і декана цього Коледжу. Сестра Соломія, ЧСВВ, працює в цій вищій школі від 1948 р., коли вона викладала клясичні мови та українську і німецьку, потім була деканом і викладачем; по війні виховувала сотні українських дівчат з Европи, з яких чимало перейшли й через пекло концтаборів, підготовляючи їх до вступу в різні американські вищі наукові інституції. У 1952 р. була призначена генеральною секретаркою новоствореної Генеральної Курії Сестер Василіянок у Римі. Згодом у ЗСА виконувала багато різних завдань, в тому із о. д-ром Шамб. Кнапом була співзасновницею і першою принципалкою першого українського „гайскулу" в ЗСА, у Чикаго. Здобула ступінь магістра в Католицькому університеті у Вашингтоні з клясичних мов і древніх цивілізацій, а в часі вакацій продовжує студіювати українську мову в Сиракюзькому Університеті.

До членів факультету, або до професорсько-викладового складу, цього року приєдналась нові сили. Отець д-р Мирослав Любачівський — студіював теологію у Львові, закінчив у Швайцарії, доктора теології здобув у 1942 р. і потім до 1947 р. студіював у Римі, де осягнув ступінь магістра з біблійних наук і магістра філософії; два роки студіював медицину. Перед прибуттям до Менор Джуніор Коледжу, о. д-р М. Любачівський викладав українську мову в середній школі св. Василія і в Коледжі св. Василія у Стемфорді, а останні два роки — українську мову в Католицькому Університеті у Вашингтоні. В 1971 р. Митрополит Амврозій призначив о. д-ра М. Любачівського на Факс Чейс, до „Менору", як капеляна Коледжу і викладача філософії та української мови. Машинописання, і стенографію розпочала викладати цього року колишня випускниця, з 1966 р. Менор Джуніор Коледжу п-і Кетлін Кенні-Гельц, яка доповнювала студії на Пенсильвенійському і Темпел Університетах, де отримала бакалявра. Викладаючи, вона продовжує студії в Віллянова Університеті. Там же студіює і п-і Вірджінія Снайдер, новий викладач англійської мови й літератури в „Менорі". Вона закінчила Коннектикет Коледж „кум лявде" і здобула ступінь бакалявра, а в Каліфорнійському Університеті — ступінь магістра. Стенографію і книговедення цього року розпочав викладати Реймонд Валентайн, випускник відомого Темпл Університету, який працював у „Дженерал Моторс" і на державних посадах у Каліфорнії, а повернувшись до Пенсильвенії — у середніх школах, продовжуючи студії в Пенсильвенійському стейтовому Університеті, де влітку 1972 року одержить ступінь магістра.

Понад півтори сотні молодих студенток Менор Джуніор Коледжу поблизу Філядельфії мають всі можливості для найкращого засвоєння дворічної програми цього Коледжу, щоб потім іти на добре оплачувану працю, або ж продовжувати студії в інших вищих школах. При Менор Джуніор Коледжі працює Український Клюб, є велика краса і вартості „Українська Кімната", а модерна Бібліотека Коледжу потребує ще більше українських книжок, як і англійських, з українською тематикою.

Брежнєв закликав Західню Німеччину до „співпраці", виступав у ролі захисника миру в Европі

Берлін. — Генеральний секретар ЦК комуністичної партії СССР Леонід Брежнєв, повертаючись до Москви з відвідин Франції, зупинився в східньому Берліні, де відбув зустріч з провідними східньонімецьких комуністів Е. Гонекером, колишнім провідником В. Ульбріхтом та всіма іншими членами східньонімецького Політбюра. Л. Брежнєв закликав Західню Німеччину швидше ратифікувати минулорічний договір, підписаний Совєтським Союзом і Польщею, і сказав, що незабаром можна буде розпочати переговори про зменшення збройних сил у Европі. Л. Брежнєв мав бути у Східній Німеччині лише один день, але залишився на два дні, очевидно, щоб заспокоїти східньонімецьких комуністів, які стурбовані совєтськими дипломатичними маневрами в Західній Европі та намаганням СССР тісніше співпрацювати із вільними країнами Західньої Европи. Брежнєв домагався, щоб східньонімецькі провідники закінчили по змозі скорше їхні переговори з представниками Німецької Федеративної Республіки, себто Зах. Німеччини, щодо доїзду до Західнього Берліну через територію Східньої Німеччини, як також про полегшення умов відвідин людьми із Західнього Берліну — Східнього Берліну. Пресова агенція ЮПІ повідомила, що коли Л. Брежнєв прилетів до Москви, то на летовищі його зустрічали члени Політбюра й інші високі партійні та урядові представники.

Молодий українець відзначений золотою медалею на університеті Манітоби

Орест Т. Мартинович, 20-річний син панства Роми й д-ра Богдана Мартиновичів у Вінніпеґу дістав золоту медалю генерального губернатора Канади за найкращі успіхи в 2-ох перших роках студій на факультеті „Артс енд Саєнс" в Манітобському Університеті.

Наш молодий студент відзначається не тільки здібностями в науці, але й громадською активністю. Вихованок Пласту, в останньому році секретар Станичної Старшини, новацький виховник і член Булави кількох новацьких таборів. В середній школі, яку закінчив з високими оцінками в 1969 р., він спіредагує в молодечій газеті „Смолоскип" звідкіля його статті передруковувала українська преса. Його дописи можна знайти в журналі „Студент," а українські радіослухачі мали нераз нагоду чути його виступи перед мікрофоном.

Як член „Українського Студентського Клюбу" брав участь — делегатом на останньому Конгресі КУК та в голодівці.

Предметом студій нашого надійного адепта є - історія Східньої Европи (3-ий рік „Онорс курс") — ділянка важлива для нас із уваги на поширені в ній фальшиві тенденції та пізнавальні советонауково антиукраїнські тенденції.

Разом із золотою медалею Орестові Мартиновичеві були переслані від університетського Сенату гратуляції та побажання дальших успіхів.

Про це відзначення звітувала місцева англомовна преса.

Орест Мартинович є членом 445-го Відділу Українського Народного Союзу.

І.К.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 7 ЛИСТОПАДА 1971 р.

СИРАКЮЗИ, Н. Й. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 39 Відд. о год. 3-ій по пол. в малій залі УНДому. Збирання вкладок — 6 листопада від год. 7-10 веч., 7 листопада, від год. 12-3 по пол. Проситься чл. прибути на місячні збори. — Управа

НЕДІЛЯ, 14 ЛИСТОПАДА 1971 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Річні загальні збори Б-ва св. Юрія Переможця — 285 Відд. в церковній залі 1025 Clinton Ave., N. зразу після закінчення Св. Літургії. З важливі справи до вирішення. Проситься всіх членів прибути на збори. — А. Сліпецький, секр.

MONESSEN, Pa. Місячні збори 338-го Відд. о год. 1-ій по пол. в українській залі на 2-ій вул., 213 Скулмекер Аве. Проситься чл. прибути на збори і вирівняти залеглі чл. вкладки. — П. Яніковський, предс., М. Куць, секр.

Будівничі УНСоюзу: придбайте чимскоріше бодай десять членів, щоб стати будівничими також на черговий рік!

Два українці заощадили в Балтиморі 150 тисяч долярів

Балтимор, Меріленд. — Два брати-українці Ярослав і Володимир Сушко, фахівці з вирощування дерев і рослин та плянування парків, заощадили містові Балтимор ціною 150000 дол. провадячи зразкове озеленення біля шкіл у тому промисловому місті. У газеті „Балтимор Івнінг Сан" з 25 жовтня був надрукований великий репортаж Френсіс Рекмен про їхню видатну працю. Обоє братів з родинами належать до 320 Відділу УНСоюзу. В репортажі зазначено, що брати Сушко — українці, прибули до Чикаго в 1949 р., а потім скоро після того переїхали до Балтимору, де був їхній батько-священик для українців у тому районі. Володимир Сушко закінчив Інститут Лісознавства у Відні, довгий час працював у Міській Раді, в ділянці водопостачання в Балтиморі, з 1962 р. Він є відповідальний за належне утримання й озеленення шкіл у Балтиморі. Під його наглядом є понад 225 шкіл міста й околиць. У його відділі працювали раніше 35 осіб, а тепер 157 осіб. Якщо перед ним на зелених ділянках біля шкіл все кінчалося тільки на скошуванні трави, то тепер брати Сушко подбали про насаджування дерев, заміну старих молоденькими, про квітники, про направу асфальтових доріжок біля шкіл, спортових площ для учнів і студентів та ін., — і все це значно дешевим для міста коштом, ніж було раніше. Ярослав Сушко студіював у Грацу, в Австрії фармацевтику, ботаніку й споріднені предмети в Мек-Кой коледжі 8 років, потім настурні 8 літ працював у тій ділянці в „Гарден Центрі", доки вступив на цивільну службу в Балтиморі. Його співробітники — це добрі фахівці, і від 1966 року вони виростили чверть мільйона орнаментальних дерев і кущів для публічних шкіл. Дістаючи від директорів шкіл виклики для озеленення шкільних майданів, брати іншого українця, Володимира Ганаса, до речі, теж члена УНС, 337 Відділ, який працює проєктантом озеленення дільниць, враховуючи ляндшафт. Він студіював у Польщі, до ЗСА прибув у 1949 році, працює в Департаменті Освіти. Після спільного обговорення, які дерева чи кущі найкраще підходять до даного красвиду і площі, Ярослав Сушко береться із своїми людьми до праці. Трапляються випадки, що вандали нищать кущі або дерева — їх замінюють по змозі скоро новими, і в більшості випадки вандалізму там уже не повторюються. Як сказав Володимир Сушко, раніше приватні контрактори брали за озеленення школи від 5000 до 12000 долярів, а „ми тепер можемо зменшити ті кошти до половини".

Українка померла від бджіл

Апостолес, Аргентина. — П'ятдесят років тому прибула із Західньої України, з Хотимира, Товмацького повіту в Галичині, українка Катерина Стасюк, з роду Миклевичів. Працюючи в сільському господарстві, вона прожила 93 роки й жила б напевно довше, аж сталося випадок, про який повідомила „велика" й „мала" преса: на цю стареньку жінку напав рій так зв. африканських бджіл, і від ужалень вона померла на своїй оселі в провінції Місіонес, недалеко від міста Апостолес. Тижневик „Праця", що виходить в м. Прудентополі, в числі 33/1971, подаючи вістку про ту подію, зазначив, що „видко вже ці небезпечні бджоли дісталися і до Аргентини".

В тому ж числі „Праці" повідомлено, що з нагоди 117-річчя заснування військової поліції в Парані відбулися там кінні конкурсові змагання, на яких перше місце здобув українець, полковник Ізидор Рибка, з конем „Пігмаліоном".

СПОРТ

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ ГАКІВКОВОЇ ДРУЖИНИ „Ч. СІЧІ" У „ВЕЛІ СКЕЙТЕРС ЛІЗІ", Н.ДЖ.

ПЕРША ПОЛОВИНА СЕЗОНУ 1971 - 72

Листопад 1971 —
4-го Ч. Січ — Елкс Г. К.
11-го Ч. Січ — Бруенс Г. К.
14-го Бруенс Г. К. — Ч. Січ.
18-го Ч. Січ — Флаєрс Г. К.
21-го Флаєрс — Ч. Січ.
28-го Ваш Г. К. — Ч. Січ.

Грудень 1971 —
2-го Ч. Січ — Ваш Г. К.
9-" Ч. Січ—Кенедієнс Г.К.
16-" Ч. Січ — Елкс Г. К.
23-" Ч. Січ — Бруенс Г. К.
30-" Ч. Січ — Флаєрс Г. К.

Січень 1971 —
6-го Ч. Січ — Ваш Г. К.
9-" Кенедієнс — Ч. Січ
13-" Ч. Січ — Кенедієнс
20-" Ч. Січ — Елкс
23-" Елкс — Ч. Січ
27-" Ч. Січ — Бруенс
30-" Бруенс — Ч. Січ.

Господарі на другому місці. Усі домашні змагання „Ч. Січ" відбуватиме на новій льодовій арені Айронбавд, при Рома Стріт в поблизу броварні Балантайн. Усі лігові гри дружин „Велі Скейтерс" відбуватимуться в четвер вечорами і неділями по полудні. Час змагань в четвер в годинах 6.30, 8.15 і 10-ій (кожний раз в іншому часі) в неділю усі змагання о год. 3.15-ій по полудні. Усі мистецькі гри „Велі Скейтерс Ліги Ню Джерзі відбуватимуться згідно з правилами Гаківкової Асоціяції ЗСА. Крім 1-ї гаківкової дружини „Ч. Січі", що виступатиме в згаданій лізі, група доросту 12 молодих „січовиків" ввійде до груп підготови, так зв. „ПІВІ-с" — тісії ж ліги де в біжучому сезоні пройдуть підставовий вишкіл під наглядом тренерів, за пропозицією поодиноких клюбів, заангажувала Управа Ліги. Таким чином Провід УСТ „Ч. Січ" запевнив для своєї гаківкової дружини успішне існування на майбутні роки.

НОВЕ ЧИСЛО „НАШОГО СПОРТУ" ПОЯВИТЬСЯ В НАСТУПНОМУ МІСЯЦІ

Нове 8-ме число (Листопад - грудень 1971 рік „Наш Спорт" спортовий журнал, орган УСТ „Ч. Січ" появиться в розпродажі вже в наступному місяці. В цьому числі поміщені цікаві статті, статистику, табелі і інші факти з діяльности УСТ „Ч. Січ" і на загально українські спортові теми в українській і англійській — мовах. Заціkавлені Українські Спортові Осередки і поодинокі особи з віддалених міст ЗСА можуть замовити це число „Наш Спорт" висилаючи оплату 1-го долара до:

Ukrainian Sitch A.A., 680 Sanford Ave., Newark, N.J. 07106.

ВІДБИВАНКОВИЙ АКТИВ „Ч. СІЧІ В СЕЗОНІ 1971 - 72

В середу, дня 27 жовтня, дві жіночі дружини „Ч. Січі" розпочали свій сезон мистецькими змаганнями в Жіночій Відбиванковій Лізі Ню Джерзі. Згідно з розподілом — в цьогорічному сезоні, актив жіночої відбиванки „Ч. Січі" поділено на 5-ть дружин, три з яких братимуть участь в офіційних турнірах Відбиванкової Асоціяції ЗСА і лігових грах. Минулорічні чемпіонки Ліги і ААЮ Стейту — 1-ша дружина, виступатиме головно на турнірах. В Жіночій Лізі виступатиме дві рівнорядні дружини зареєстровані: „Ч. Січ" (сині) і „Ч. Січ" (жовті). Дві молодші дружини: юначки і чоловічих дружин, організує Провід чоловічої ланки відбиванки „Ч. Січі" на чолі з інж. Б. Гайдучком.

Дату для чоловічого турніру назначив Провід Відбиванкової Асоціяції ЗСА і вона випадає на 12-го лютого 1972 р.

новачки, продовжуватимуть вправляти відбиванку під наглядом тренерів в шкільних залях — Маунт Вернон і Вейлсбург. До складу жіночих дружин, що ввійшли до Ліги — входять: „Ч. Січ" (сині): Л. Сиґіда, Р. Сорочко, О. Ярош, Л. Мельник, О. Крочак, Х. Клапіщак, Х. Голинська, Х. Чайковська, В. Потежна, Д. Сенежак, Дзімак, Войцік, Т. Дуаль. Тренер і менаджер інж. А. Лапичак. „Ч. Січ" (жовті): О. Пасловська, Д. Сиґіда, Р. Тимкевич, З. Стебельська, М. Гуралечко, Н. Костецька, К. Ільницька, О. Напора, Т. Басяк, У. Ольшанівська, О. Сидорак, Х. Миндюк, Стриджак. Менаджер О. Напора.

„Ч. СІЧ" ВЛАШТОВУЄ ВЕЛИКИЙ ВІДБИВАНКОВИЙ ТУРНІР ПІД НАЗВОЮ „ЮКРЕЙНЯН СІЧ ІНВІТЕЙШЕНЕЛ".

Дня 13-го листопада в залі Колюмбійської середньої школи відбудеться в цьому сезоні 1-й жіночий відбиванковий турнір найсильніших жіночих дружин східніх ЗСА, що його організує Провід жіночої ланки відбиванки „Ч. Січі" на чолі з інж. А. Лапичаком. Цей турнір офіційно є затверджений Проводом Відбиванкової Асоціяції ЗСА. Подібний турнір

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ ЖІНОЧИХ ВІДБИВАНКОВИХ ДРУЖИН „Ч. СІЧІ" В ЖІНОЧІЙ ВІДБИВАНКОВІЙ ЛІЗІ НЮ ДЖЕРЗІ (ПЕРША ПОЛОВИНА

27-го жовтня „Ч. Січ" (сині) — „Ч. Січ" (жовті), 2-го листопада „Ч. Січ" (жовті) — УВКА Ровей, 9-го листопада „Лівінгстон В.К." — „Ч. Січ" (сині), 17-го листопада „Ч. Січ" (сині) — Персипені В. К., 1-го грудня „Ч. Січ" (жовті) — Лівінгстон В. К., 8-го грудня „Ч. Січ" (сині) — Лендеде В. К., „Ч. Січ" (жовті) — Персипені В. К., 14-го грудня „Ч. Січ" (сині) — УВКА Ровей, 15-го грудня „Ч. Січ" (жовті) — Лендеде В. К.

27-го листопада ц. р. 1-ша чоловіча дружина „Ч. Січі" візьме участь у великому відбиванковому турнірі в м. Скрентоні, Пенсилвенія. В жіночій секції турніру буде учасником 1-ша дружина „Ч. Січі". Вперше в історії цього традиційного турніру чоловічу дружину „Ч. Січі" включили до так зв. „Павер Бракет", тобто до найкращої групи „А" клясових дружин східніх ЗСА.

О. Твардовський

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЯКІВ БАРТНИК, член УНС Відд. 365 С-ва св. Анни в Mahanoy Plane, Pa., помер 8 серпня 1971 р. на 85 р. ж. Став членом УНС в 1915 р. Полишив у смутку 2 синів: Андрія і Петра, 4 доньки: Гелен, Марію, Еґнес і Вероніку, 8 внуків і 2 правнуків. Похорон відбувся 12 серпня 1971 р. на цвинтарі св. Йосифа в Фраквілі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

АЛЕКСАНДЕР ПЕЛЬ, член УНС Відд. 137 Т-ва ім. Б. Хмельницького в Вест Істон, Па., помер 10-го серпня 1971 р. на 82 р. ж. Нар в с. Стоянів, пов. Радехів, Україна, і став членом УНС в 1932 р. Полишив у смутку дружину Марію та родину. Похорон відбувся 13 серпня 1971 р. на цвинтарі Northhampton Memorial Shrine в Істон, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Ст. Колодруб, секр.

АНДРІЙ МАКАРОВСЬКИЙ ст., член УНС Відд. 40 Б-ва св. апп. Петра і Павла в Ірі, Па., помер 24-го серпня 1971 р. на 81 р. ж. Став членом УНС в 1926 р. Полишив у смутку Ґледис, Анну, Івана і Андрія мол. Похорон відбувся 27-го серпня 1971 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Ірі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МАРІЯ РУССЕЛЬ, членка УНС Відд. 292 Б-ва св. Ів. Хрестителя в Дітройті, Мішіґен, померла 12-го серпня 1971 р. на 75 р. ж. Стала членкою УНС в 1938 р. Полишила в смутку чоловіка, сина Франка, 3 доньки: Ніну, Віру і Анастазію. Похорон відбувся 14 серпня 1971 року на цвинтарі Elmwood, Yele, Mich.

Вічна Їй Пам'ять!

П. Федик, секр.

МАРІЯ ФОРИСЬ (СЕНЬКІВ), членка УНС Відд. 292 Б-ва св. Ів. Хрестителя в Дітройті, Міш., померла 13 серпня 1971 р. на 80 р. ж. Стала членкою УНС в 1922 р. Полишила в смутку доньку і внука. Похорон відбувся 16 серпня 1971 р. на цвинтарі Holy Sepulchre, Southfield, Mich.

Вічна Їй Пам'ять!

П. Федик, секр.

ГРИГОРІЙ БІЛИЙ, член УН-Союзу Відд. 127 Б-ва св. о. Миколая в Бофало, Н. Й., помер 16 серпня 1971 р. на 52 р. ж. Став членом УНС в 1950 р. Полишив в смутку дружину Анастазію та родину. Похорон відбувся 20 серпня 1971 р. на цвинтар Holy Cross, Lackawanna, N.Y.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Гаравус, секр.

АННА ГАВРИЛКО, членка УНС Відд. 247 Б-ва св. Ів. Хрестителя в Вілмінґтоні, Дел., померла 22-го серпня 1971 р. на 78 р. ж. Нар. в с. Лищко, пов. Добромиль, Україна, стала членкою УНС в 1923 р. Похорон відбувся 25 серпня 1971 р. на цвинтарі Gracelawn у Вілмінґтоні, Дел.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

КАТЕРИНА ЛЕСЬКІВ, членка УНС Відд. 21 Т-ва Запор. Січ в Johnson City, N.Y. померла 22 серпня 1971 р. на 83 р. ж. Стала членкою УН-Союзу в 1926 р. Полишила в смутку Марту, Івана, Юрія, Юлію. Похорон відбувся 25 серпня 1971 р. на цвинтарі Кальварія в Johnson City, N.Y.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ЮСТИНА СТИСЛО, членка УНС Відд. 138 Б-ва св. Ів. Хрестителя в Гластонбері, Конн., померла 29-го серпня 1971 р. на 77 р. ж. Нар. в с. Слобода Ронґурська, Україна, і стала членкою УН-Союзу в 1935 р. Полишила в смутку сина Гаврила, 2 доньки: Анну і Стефанію та внуків і правнуків. Похорон відбувся 31 серпня 1971 року на цвинтарі св. І. Хрестителя в Гластонбері, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!

С. Кунікевич, секр.

МИХАЙЛО МАЛЬГОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 247 Б-ва св. І. Хрестителя в Вільмінґтоні, Дел., помер 12 серпня 1971 р. на 80 р. ж. Нар. в с. Лятцько, пов. Доброміль, Україна, і став членом УНС в 1927 р. Полишив у смутку дружину Марію, зам. доньку Анну та внучку. Похорон відбувся 16 серпня 1971 р. на цвинтарі в Сивуд, Па.

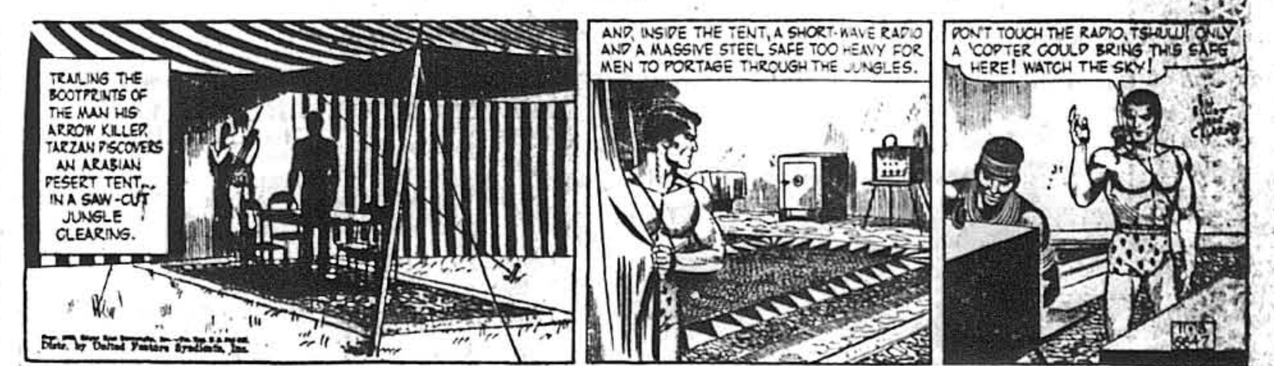
Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ТАРЗАН, Ч. 6647. У шатрі розкішне й таємниче влаштування...

Идучи за слідами чоловіка, якого вбила його стріла, Тарзан відкриває арабське пустельне шатро на галяві, яку прочистила пила...

А всередині шатра — радіо на короткі хвилі і масивний сталевий сейф, надто важкий, щоб люди могли могли перенести його через джунглію...

Не доторкай радіопарату, Чулю! Тільки гелікоптер міг міг перевезти сюди цей сейф! Уважай на небо!